

Darīsim KOPĀ!

DZĪVOKĻU ĪPAŠNIEKI TIKSIES E-VIDĒ

8.–9. lpp.

BIS nodrošinās ne tikai iespēju izveidot elektronisko kopsapulci, bet arī tiesības nodot balsojumu pirms tās

MĀJAS SAŅEMS LĪDZ 30 000 EIRO

No 2023. gada ar pašvaldības atbalstu varēs atjaunot uz publisko ārtelpu vērstās daudzīvokļu dzīvojamo namu fasādes

2. lpp.

№5 (165), maijs 2022

www.kopaa.lv

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

LAIKS VEIDOT UZKRĀJUMUS!

Līdz 1. septembrim siltuma cena nemainīsies, būs klusais periods, bet pēc tam patērētājus sagaida būtiskas izmaiņas

4. lpp.

3. lpp.

ŪDENS KLŪS DĀRGĀKS PAR 3 EIRO MĒNESĪ

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija apstiprinājusi jaunus SIA Rīgas ūdens ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifus

MĀJOKĻA PABALSTS ATKAL PIEAUGS?

Labklājības ministrija plāno atbalstīt vientuļos pensionārus un grūtībās nonākušos iedzīvotājus, kas nevar apmaksāt dzīvokli

Labklājības ministrija plāno īstenot vairākus pasākumus, lai kompensētu iedzīvotājiem ar energoresursu paaugstināšanos radušos izdevumus. Viens no prioritārajiem pasākumiem ir mājokļa pabalsta koeficientu pārskatīšana.

Atgādināsim, ka šogad Saeima ir pieņēmusi *Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumu*, kas paredz līdz 2022. gada 31. decembrim mājokļa pabalsta aprēķinos piemērot īpašus koeficientus:

- atsevišķi dzīvojošai pensijas vecuma personai vai atsevišķi dzīvojošai personai ar invaliditāti – koeficientu 2,5;
- mājsaimniecībai, kurā ir tikai pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti, – koeficientu 2;
- pārējām mājsaimniecībām tiek noteikts koeficients 1,5.

Vai jūsu ģimenei saskaņā ar jaunajiem noteikumiem varētu pienākties mājokļa pabalsts? Tikt par to skaidrībā ir iespējams, neizejot no mājas.

Parastos apstākļos mājokļa pabalsta apmēru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$P_{maj} = (GMI1 + GMI2 \times N) + K - I, \text{ kur}$$

- P_{maj} – ir pabalsta apmērs,
- $(GMI1 + GMI2 \times N)$ – garantētā minimālā ienākuma summa mājsaimniecībai. Šajā formulā:
- GMI1 apzīmē garantēto minimālo ienākumu vienīgajai vai pirmajai personai mājsaimniecībā, kas patlaban ir 109 eiro mēnesī.
- GMI2 apzīmē garantēto minimālo ienākumu katram nākamajam ģimenes loceklim, kas patlaban noteikts 76 eiro vienai personai.
- N ir ģimenes locekļu skaits, neskaitot pirmo personu, kurai ir piešķirts paaugstināts garantētais minimālais ienākums.
- K – ar mājokļa lietošanu saistīto maksājumu rēķinos norādītā faktisko izdevumu

summa (nepārsniedzot pašvaldības saistošajos noteikumos noteikto mājokļa lietošanas izdevumu summu).

- I – mājsaimniecības kopējie ienākumi (ieskaitot attiecīgajā mēnesī saņemto garantēto minimālo ienākumu pabalsta apmēru).

Šo formulu var viegli attiecināt uz jebkuru ģimeni. Piemēram, vientuļajiem pensionāriem vai invalīdiem garantētais minimālais ienākumu līmenis 109 eiro tiek reizināts ar koeficientu 2,5, un šim iedzīvotāju grupām garantētais ienākumu minimums (kas tiek ņemts vērā, aprēķinot mājokļa pabalstu) ir 272,5 eiro.

1. piemērs

Pieņemsim, ka vientuļā invalīda pensija ir 300 eiro, no tās viņš 125 eiro samaksā par komunālajiem un citiem dzīvokļa pakalpojumiem. Dzīvošanai šim invalīdam paliek tikai 175 eiro mēnesī.

Pēc 2022. gada 1. janvāra pašvaldībai ir pienākums tādām cilvēkam izmaksāt mājokļa pabalstu 97,5 eiro apmērā, lai dzīvošanai invalīdam paliktu 272,5 eiro mēnesī ($GMI109 \text{ eiro} \times 2,5$).

Ģimenēm, kuru locekļi ir tikai pensionāri un invalīdi, tiek piemērots koeficients 2 (garantētais minimālais ienākums 109 eiro pirmajai personai un garantētais minimālais ienākums otram un katram nākamajam ģimenes loceklim 76 eiro, reizināts ar koeficientu 2).

2. piemērs

Pieņemsim, ka ģimenē ir divi pensionāri. Pirmā ģimenes locekļa ienākumi ir 300 eiro, otrā ģimenes locekļa ienākumi – 230 eiro.

Maksa par komunālajiem un ar dzīvokļa lietošanu saistītajiem pakalpojumiem ģimenei ir 170 eiro mēnesī. Pēc to nomaksas mēneša iztikai paliek tikai 350 eiro.

Savukārt no 2022. gada 1. janvāra ģimenēm, kurās ir divi pensionāri vai invalīdi, pēc ar dzīvokli saistīto izdevumu samaksas jāpaliek ne mazāk par 370 eiro (garantētais minimums par pirmo personu – 109 eiro un garantētais minimālais ienākums par otro personu – 76 eiro, kas reizināts ar koeficientu 2).

Tas nozīmē, ka pašvaldībai šādai ģimenei ir jāizmaksā pabalsts 20 eiro apmērā.

Tagad Labklājības ministrija piedāvā pārskatīt šos koeficientus. No 2023. gada 1. janvāra mājokļa pabalsta apmēra aprēķinam piedāvāti šādi koeficienti:

- atsevišķi dzīvojošai pensijas vecuma personai vai atsevišķi dzīvojošai personai ar invaliditāti – koeficients 3 (esošā 2,5 vietā);
- mājsaimniecībai, kurā ir tikai pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti – koeficients 2 (esošā 1,5 vietā);
- mājsaimniecībai ar bērniem – koeficients 2 (patlaban spēkā esošā 1,5 vietā);
- pārējām mājsaimniecībām – koeficients 1,5.

Tas nozīmē, ka uz atbalstu varēs pretendēt, piemēram, vientuļie pensionāri un invalīdi, kuriem pēc rēķinu apmaksas dzīvošanai paliek mazāk par 327 eiro mēnesī (patlaban – 272,5 eiro). Tas viennozīmīgi paplašinās mājokļa pabalsta saņēmēju loku.

2022. gadā mājokļu pabalstam jau atvēlēti 20,58 miljoni eiro, bet ar piedāvātajām izmaiņām šogad būtu papildus nepieciešami četri miljoni eiro, savukārt 2023. gadā mājokļu pabalstam būtu jānovirza 19,42 miljoni eiro.

Pašvaldībām ir iespēja noteikt augstākus koeficientus dažādām mājsaimniecību grupām, lai tās spētu kvalificēties ar saviem ienākumiem mājokļa pabalstam. **B**

MĀJAS SANEMS LĪDZ 30 000 EIRO

No 2023. gada ar pašvaldības atbalstu varēs atjaunot uz publisko ārtelpu vērstās daudzdzīvokļu dzīvojamo namu fasādes

Aprīlī Rīgas dome pieņēmusi grozījumus saistošajos noteikumos, kas paredz, ka turpmāk ar pašvaldības līdzfinansējumu būs iespējams atjaunot uz publisko ārtelpu vērstās daudzdzīvokļu dzīvojamo māju fasādes un to atsevišķos elementus visā Rīgas administratīvajā teritorijā.

Līdz šim dzīvojamo māju atjaunošanai pašvaldības līdzfinansējums bija pieejams kultūras pieminekļu atjaunošanas programmā, kur finansējumu bija iespējams lūgt vien vēsturiskām ēkām, kā arī daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoefektivitātes paaugstināšanai un tehniskā stāvokļa bīstamības novēršanai. Ar grozījumiem saistošajos noteikumos pašvaldības atbalsta iespējas daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām paplašinājās.

Atbalsts uz publisko ārtelpu vērsto daudzdzīvokļu dzīvojamo māju fasāžu un to atsevišķo elementu, piemēram, logu, lodžiju, ieejas mezglu, fasāžu konstrukciju, atjaunošanai tiks piedāvāts no 2023. gada. Atbalsta programmas noteikumi tiks publicēti vienotā līdzfinansējuma programmu mājaslapā <https://atjauno.riga.lv> 2022. gada rudenī. Projektu iesniegšana, novērtēšana un īstenošana norisināsies vienā saimnieciskajā gadā.

Jaunais atbalsta veids paredz, ka mazajā programmā būs iespēja iesniegt projektus atsevišķu ēkas elementu – logu, lodžiju, durvju, ieejas mezglu, fasāžu konstruktīvo elementu – atjaunošanai. Pašvaldības līdzfinansējums vienam projektam būs 50% no būvdarbu tiešajām izmaksām, bet ne vairāk kā 5000 eiro. Lielajā programmā, līdzīgi kā tas ir vēsturisko ēku atjaunošanas programmā, būs iespējams iesniegt projektu uz publisko ārtelpu vērsto fasāžu atjaunošanai, un pašvaldības līdzfinansējums vienam projektam būs 50% no būvdarbu tiešajām izmaksām, bet ne vairāk kā 21 000, 25 000 vai 30 000 eiro atkarībā no dzīvokļu skaita dzīvojamā mājā. Pašvaldības līdzfinansējums tiek izmaksāts kā kompensācija pēc projektā paredzēto darbu pilnīgas pabeigšanas un pilna norēķina veikšanas ar darbu veicēju. **K**

KAS APSAIMNIEKOS APKURES SISTĒMAS RĪGĀ?

SIA Rīgas namu pārvaldnieks izsludinājis iepirkumu par ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu tehnisko apkopi, lai nodrošinātu daudzdzīvokļu māju dzīvokļu īpašniekiem vitāli svarīgo ēkas centrālās apkures sistēmas uzturēšanas pakalpojumu nākamajā apkures sezonā, kad beigsies līgums ar uzņēmumu PS Siltumserviss Rīga.

Ēkas centrālās apkures sistēmu tehniskās apkopes un ārpuskārtas remontu pakalpojums, kurā pretendenti piedāvājumu var iesniegt līdz šā gada 16. maijam, ietver arī apkures pieslēgšanu un atslēgšanu, apkures sistēmu stabilizēšanu, kā arī ēkas iekšējo siltumapgādes tīklu ārpuskārtas remontus.

Iepirkums par ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu tehnisko apkopi sadalīts divās daļās – Daugavas labais un kreisais krasts. Šis ir viens no finansiāli ietilpīgākajiem RNP iepirkumiem. Pakalpojuma līgums tiks slēgts uz laiku līdz 3 gadiem, un iepirkuma provizorisks līgumcena ir 16 miljoni eiro. **K**

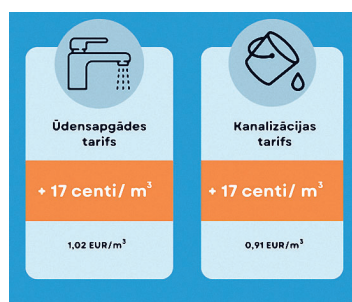

ŪDENS KLŪS DĀRGĀKS PAR 3 EIRO MĒNESĪ

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija apstiprinājusi jaunus SIA Rīgas ūdens ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifus. Turpmāk ūdensapgādes pakalpojumu tarifs būs 1,02 eiro/m³, bet kanalizācijas pakalpojumu tarifs – 0,91 eiro/m³ (bez PVN). Jaunie tarifi stāsies spēkā 1. jūnijā.

Tas nozīmē, ka turpmāk mājsaimniecībai Rīgā par vienu kubikmetru ūdens būs jāmaksā par 17 centiem vairāk,

tāpat arī kanalizācijas pakalpojumu kubikmetra cena pieaugs par 17 centiem (izmaksu pieaugums norādīts bez PVN).

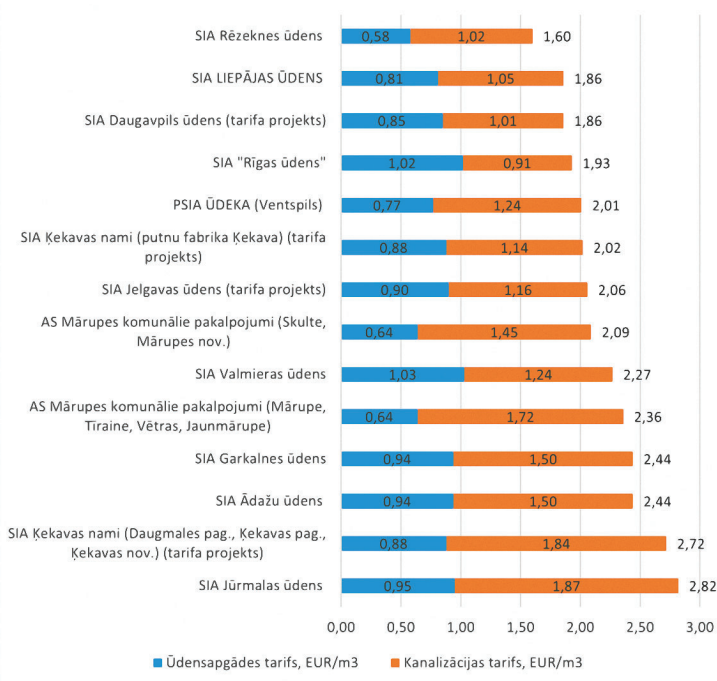
SIA Rīgas ūdens aprēķini liecina, ka uzņēmuma sniegto pakalpojumu jaunie tarifi jeb izmaksas procentos pret vidējiem Latvijas mājsaimniecību ienākumiem joprojām saglabāsies 2018. gada līmenī, t. i., aptuveni 1% no vidējiem ienākumiem.

Vidējās mājsaimniecības ūdens patēriņa izmaksas Rīgā līdz šim bija ap 14,04 eiro mēnesī (ar PVN), saskaņā ar jaunajiem tarifiem tās būs aptuveni 17,05 eiro mēnesī (ar PVN), tātad pieaugums mājsaimniecībai vidēji mēnesī būs ap trim eiro jeb 21,3%.

Salīdzinot SIA Rīgas ūdens tarifus ar Pierīgas pašvaldību (Stopiņu, Ķekavas, Mārupes, Garkalnes, Ādažu u. c.) un Latvijas lielāko pilsētu ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifiem vai tarifu projektiem, SIA Rīgas ūdens tarifi ir vieni no zemākajiem.

Jaunais ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu tarifu projekts SPRK tika iesniegts 2021. gada 29. decembrī. SIA Rīgas ūdens iepriekšējie tarifi bija spēkā kopš 2018. gada 1. jūnija. **K**

Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi vai tarifu projekti Pierīgas pašvaldībās un Latvijas lielākajās pilsētās (2022)

SIA Rīgas ūdens apkopotie dati, 2022

- ✓ Kā jāapsaimnieko mājokļi?
- ✓ Kas maksās par remontu?
- ✓ Kādas tiesības ir iedzīvotājiem?
- ✓ Kāpēc aug tarifi?

Par to visu –
mūsu portālā
www.kopaa.lv!

Starppaneļu šuvju hermetizācija

Industriālais alpīnisms

A & A

SIA A&A
Rīga, M. Nometņu iela 35
29209399 O ale@parks.lv

Akciju sabiedrība
**RĪGAS NAMU
APSAIMNIEKOTĀJS**

Pārvaldam un apsaimniekojam
dzīvojamās mājas!

Gaidīti visi, kuri vēlas saņemt
izdevīgus piedāvājumus un tarifus!

Rīga, Gogoļa 5, tālrunis 67893079, info@rna.lv

Vācijas ražotāja
apkures radiatori
"KERMI"

25% atlaide
no veikala
cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaīņa – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības
izlīdzināšana

Tālr. 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga

AVĪZI BEZ MAKSAS VAR SAŅEMT:

- Veselības centrā 4, Krišjāņa Barona ielā 117
- Bolderājas poliklīnikā, Kapteiņu ielā 7
- Rīgas domes Labklājības departamentā, Baznīcas ielā 19/23
- Rīgas Sociālā dienesta
 - Teritoriālajā centrā Avoti, Avotu ielā 31, k-2
 - Teritoriālajā centrā Bolderāja, Mežroziņu ielā 43
 - Teritoriālajā centrā Vidzeme, Vidrižu ielā 3, Brīvības gatvē 266
 - Teritoriālajā centrā Purvciems, Ieriķu ielā 2b
 - Teritoriālajā centrā Pļavnieki, Salnas ielā 2
 - Teritoriālajā centrā Āgenskalns, Ed. Smiļģa ielā 46, Ziepju ielā 13
 - Teritoriālajā centrā Dzirciems, Baldones ielā 2
 - Teritoriālajā centrā Ziemeļi, Hanzas ielā 7
 - Kultūras centrā Imanta, Anniņmuižas bulvārī 29
 - Kultūras centrā Iļģuciems, Lidoņu ielā 27, k-2
- Rīgas namu apsaimniekotāja filiālēs:
 - Gogoļa ielā 5, Rīgā
 - Daugavas ielā 1, Salaspilī
- Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos un nodaļās
- Jūrmalā, Skolas ielā 50, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas birojā
- Jūrmalā, Raiņa ielā 110, aptiekā
- Jūrmalā, Nometņu ielā 10, aptiekā

**Nākamo „Darīsim Kopā!” numuru
gaidiet 15. jūnijā**

**Darīsim
KOPĀ!**

Avīze
„Darīsim
Kopā!”

Izdevējs:

SIA „EGO projekts”

Reģistrācijas numurs: 000703294

Tālrunis: 29172377

<http://www.kopaa.lv>

E-pasts: info@kopaa.lv

Rīga, Gogoļa iela 5, LV-1011

Iznāk sadarbībā ar Rīgas

apsaimniekotāju asociāciju

Iespiests: SIA „Poligrāfijas grupa

Mūkusalā”

Tirāža: 20 000

JAUNAS IESPĒJAS SAMAZINĀT APKURES RĒKINUS

Alokators fiksē, cik daudz siltuma ir saņēmis katrs dzīvokļa radiators, un radioviļņu diapazonā noraida šo informāciju uz centrāli

Laikā, kad par patērēto enerģiju nākas maksāt dārgāk, arvien aktuālāk māsaimniecībām kļūst uzskaitīt patērēto siltumu. Tam lieliski noder siltuma skaitītāji jeb alokatori, kas darbojas līdzīgi kā ūdens, gāzes vai elektrības patēriņa mērītāji, skaidro Rīgas siltuma valdes loceklis Uģis Osis.

Pirmie siltuma skaitītāji Rīgā tika iepirkti 1993. gadā, kad AS Rīgas siltums saskārās ar problēmu uzskaitīt daudzdzīvokļu ēkās patērēto siltumu. Skaitītāji izbeidza tolaik aktuālos strīdus par to, kura kaimiņmāja patērē vairāk vai mazāk siltuma, taču ar patērētā siltuma mērīšanu visai ēkai ir par maz – kopš 2016. gada obligāta prasība visām jaunajām daudzdzīvokļu mājām ir iespēja fiksēt, cik siltuma ir patērējis katrs dzīvoklis.

Vecākām ēkām šajā ziņā palīgā nāk alokatori. „Tie ir proporcionālie maksas sadalītāji, kuri uzskaita siltuma atdevi ne tikai katrā dzīvoklī, bet arī ikvienā radiatorā. Apkopojot informāciju par fiksētām proporcijām, mēs redzam, cik katrs radiators ir izplatījis siltumenerģiju,” stāsta Rīgas siltuma valdes loceklis Uģis Osis.

Kas ir alokators, ko tas dara?

Alokators (siltuma maksas sadalītājs) uzskaita siltumu, ko patērē dzīvoklis. Tas fiksē rādījumus un ar radiosignālu noraida informāciju datu savācējam, tas var būt stacionārs vai pārnēsājams. Bojājuma gadījumā alokators automātiski nosūta trauksmes ziņojumu. Alokatori nav kaitīgi un bīstami cilvēkiem, bērnu un mājdzīvnieku veselībai. Alokatoriem nevajag elektrības pieslēgumu, jo darbojas uz baterijām, kuras nav jāmaina visā to darbības laikā, kas ir 10 gadi.

Kā tas darbojas?

Alokatoru uzstāda uz jebkura veida radiatora un ieprogramē atbilstoši tā jaudai un parametriem. Uz katra montē vienu ierīci, kas kopā ir savienotas sistēmā. Alokators fiksē, cik daudz siltuma ir saņēmis katrs dzīvokļa radiators, un radioviļņu diapazonā noraida šo informāciju uz centrāli. Datus var nolasīt arī alokatora displejā, un dzīvokļa īpašnieks jebkurā brīdī var kontrolēt, cik jau patērējis. Operators reizi mēnesī sniedz pārskatu par visos dzīvokļos izlietoto siltumenerģiju un aprēķina katra daļu mājas kopējā patēriņā, sagatavojot ikmēneša pārskatu, kur norādīts patērēto vienību daudzums.

Vai ir iespējams uzstādīt alokatorus tikai dažos dzīvokļos mājā?

Alokatoru darbību regulējošie normatīvie akti noteic, ka alokatori jāuzstāda visos dzīvokļos uz katra radiatora, jo to paredz šo ierīču darbības princips. Alokators nosaka, kādu daļu no mājas patērētā siltuma katrs radiators ir saņēmis. Lai aprēķinātu katra dzīvokļa siltumenerģijas patēriņu kilovatstundās, ar alokatoru palīdzību tiek noteikts, kādu daļu no mājas kopējā patēriņa ir izmantojis konkrētais dzīvoklis, un saskaņā ar atbilstošu metodi tas tiek pārrēķināts kilovatstundās.

Vai Rīgas siltums plāno piedāvāt alokatoru ieviešanu nesiltinātās mājās?

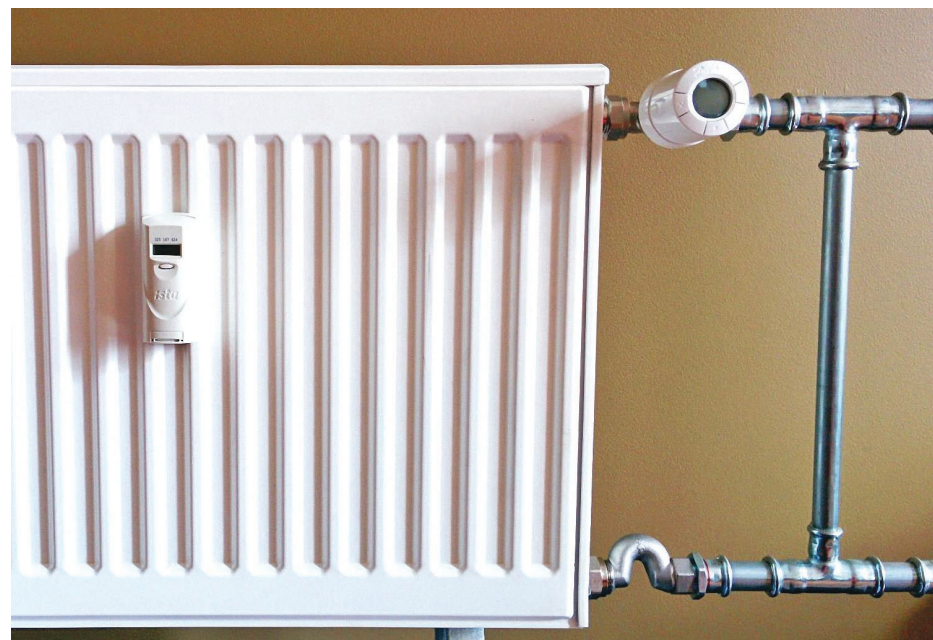
Alokatoru ieviešanu piedāvājam gan siltinātām, gan nesiltinātām ēkām.

Ko dod alokatoru uzstādīšana?

Alokatori jeb individuālās siltumenerģijas uzskaites ieviešana ļauj iedzīvotājiem pašiem telpās uzturēt vēlamo komforta temperatūru, norēķināties par dzīvoklī patērēto siltumenerģijas daudzumu.

Svarīgi apzināties, ka temperatūras regulēšana būs pašu ziņā – siltuma maksas sadalītājs jeb alokators pats neko netaupa, bet izmēra, cik kurš radiators ir izstarojis siltumenerģiju konkrētā laikā. Katrs var regulēt vēlamo temperatūru, katrs izvēlas savu komfortu un ietekmē savu rēķinu.

Rīgas siltuma pieredze liecina, ka iespējams panākt kopējo siltumenerģijas ekonomiju ēkai (20%). Piemēram, analizējot pilotprojekta ēkas

datus, rēķini bija šādi: pirms alokatoru uzstādīšanas visi dzīvokļu īrnieki par apkuri maksāja vienādi – 0,53 eiro par dzīvojamās platības kvadrātmetru, bet pēc uzstādīšanas maksa par pakalpojumu dažādiem dzīvokļiem sāka atšķirties pat vairākkārtīgi. Piemēram, dzīvokļiem, kuru īrnieki radiatorus bija noregulējuši uz zemu temperatūru, maksa bija, sākot no 0,27 eiro par kvadrātmetru. Mājā ir arī tādi iedzīvotāji, kas vēlas karsēties +25 vai +26 grādu temperatūrā vai dzīvot pie atvērtiem logiem, tiem decembrī maksa par apkuri uzkāpa līdz 1,13 eiro par kvadrātmetru. Tostarp pat dzīvoklī, kurā īrnieki bija pavisam noslēguši radiatorus, temperatūra nenoslīdēja zemāk par +18 grādiem, bet pārējos tā nebija zemāka par +21 grādu. Kopumā pilotprojekta mājas iedzīvotāji tajā apkures sezonā ietaupīja vairāk nekā 6000 eiro. Analizējot datus, varam secināt, ka teju vienmēr katrā mājā daļa iedzīvotāju ignorē visus taupības pasākumus. Tas nozīmē, ka mājās, kurās nav alokatoru, par tādiem piemaksā kaimiņi. Tātad alokatori palīdz izvairīties no maksājumiem par citu cilvēku patērēto siltumenerģiju.

Kādas ir aptuvenās ieviešanas izmaksas?

Alokatori un to montāža – sākot no 25 eiro (ar 21% PVN). Termoregulatoru ar saistvadu ierīkošana – no 70 eiro uz vienu radiatoru (ar 21% PVN). Precīzu tāmi iespējams sagatavot pēc ēkas apku-

res sistēmas apsekošanas, kā arī saskaņojot datu nolasīšanas risinājumu.

Kāda varētu būt apkalpošanas un uzturēšanas maksa?

No 0,30 eiro par iekārtu (ar 21% PVN). Pakalpojuma cena atkarīga no alokatoru skaita ēkā.

Pēc cik gadiem pasākumam vajadzētu atmaksāties, ņemot vērā ieviešanas un apkalpošanas maksu, kā arī iespējamo ekonomiju?

Izvērtējot mūsu pieredzi, esam secinājuši, ka iespējams panākt kopējo siltumenerģijas ekonomiju pat 20%. Pie šādas ekonomijas alokatori mājai kopumā atmaksāsies apmēram 3 apkures sezonu laikā. Svarīgi atzīmēt, ka, ieviešot alokatorus, tiek sakārtota ēkas siltumapgādes sistēmas funkcionalitāte – patlaban vairumā ēku telpu temperatūras ir atšķirīgas, bet maksa – vienāda. Kāda ir garantija, ka visi alokatori, kas uzstādīti uz radiatoriem dzīvokļos, darbojas identiski? Alokatori ir elektroniskas ierīces, kuras tiek kalibrētas un verificētas to ražošanas procesā atbilstoši standartam LVS EN 834. **K**

LAIKS VEIDOT UZKRĀJUMUS!

Māsaimniecībām būtu jāveido uzkrājumi, kas palīdzēs norēķināties par siltumu nākamajā sezonā, intervijā aģentūrai LETA iesaka AS Rīgas siltums valdes priekšsēdētājs Normunds Talcis.

Tāpat viņš mudina sākt ātrās energoefektivitātes pasākumus, pārbūvējot apkures sistēmu, uzstādot termoregulatorus un siltuma

maksas sadalītājus jeb alokatorus. Tādējādi var panākt līdz pat 20% ekonomiju patēriņam un rēķinam, turklāt maksāt tikai par savu patērēto siltumu.

„Pavasaris ir brīdis, kad to var sākt, lai sagaidātu nākamo apkures sezonu ar apziņu, ka pastāvēs iespēja ekonomēt un maksāt mazāk,” pauda Rīgas siltuma vadītājs.

Normunds Talcis atzīmēja – lai gan ir skaidrs, ka nākamajā sezonā apkures izmaksas pieaugs, pašlaik vēl nevajadzētu spekulēt par

pieauguma apmēriem. Ņemot vērā, ka Rīga 70% no siltumenerģijas iepērk no neatkarīgajiem ražotājiem, to starpā arī no AS Latvenergo, kas to ražo no dabasgāzes, cenas augs.

Rīgas siltuma valdes priekšsēdētājs informēja, ka Latvenergo patlaban ir iesniedzis jauno siltuma tarifu, kura stāšanās spēkā plānota no 1. septembra. Tas nozīmē, ka līdz 1. septembrim siltuma cena nemainīsies, būs klusais periods, bet pēc tam patērētājus sagaida būtiskas izmaiņas. **K**

RĪGĀ JĀATJAUNO 6000 ĒKU

Apmēram 44% no visiem Latvijā esošajiem daudzdzīvokļu namiem atrodas Rīgā, bet aktīvāka namu atjaunošana līdz šim notikusi reģionos. Rīgā nosiltinātas vien 65 daudzdzīvokļu ēkas, kas ir tikai 3% no vajadzīgā daudzuma. Tas nav daudz un pamanāmi. Vēl 136 nami ir renovācijas īstenošanas stadijā, bet arī tas uz kopējā skaita ir piliens jūrā.

Rīgā vēl jāatjauno 97% ēku jeb nedaudz mazāk par 6000, un tas ir jāizdara turpmāko 28 gadu laikā – līdz 2050. gadam.

Tiesa, tuvākais mērķis esot līdz 2030. gadam atjaunot 2000 ēku. Tas nozīmē, ka astoņos gados jāatjauno 1800 ēku. Kopumā Rīgā ir ap 11 000 daudzdzīvokļu māju, lielākoties tās ir jau 30 gadus vecas. **K**

NĪN SAMAKSAS TERMIŅŠ IR PĀRĀCELTS

Rīgas domes Pašvaldības ienākumu pārvalde paziņo par Rīgas domes lēmumu pārcelt nekustamā īpašuma nodokļa nomaksas termiņu 2022. gadā.

Saskaņā ar Rīgas domes lēmumu Nr.1327 *Par nekustamā īpašuma nodokļa samaksas termiņa pārcelšanu* tika nolemts pārcelt nekustamā īpašuma nodokļa samaksas termiņu 2022. gada pirmajā ceturksnī no 31.03.2022. uz 01.07.2022., bet otrajā ceturksnī – no 16.05.2022. uz 15.08.2022.

Svarīgi zināt, ka par 2022. taksācijas gadam aprēķinātā nekustamā īpašuma nodokļa maksājuma kavējumu joprojām netiek aprēķināta nokavējuma nauda, ja maksājums tiek veikts līdz 2022. gada 31. decembrim.

Ja 2022. taksācijas gadam aprēķinātais nekustamā īpašuma nodokļa maksājums līdz 2022. gada 31. decembrim nav veikts, nodokļa maksājumam, sākot ar 2023. gada 1. janvāri, tiek aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu. **K**

KĀ PĀRSLĒGT LĪGUMU AR RĪGAS SILTUMU?

„Mūs neapmierina pilnvarotās personas (pārvaldnieka) darbs,” raksta lasītāji no Ziepniekalna. „Kā izvēlēties citu pilnvarotu personu (pārvaldnieku) un pārslēgt līgumu ar Rīgas siltumu, lai māja nepaliktu bez karstā ūdens un siltuma?”

Atbildi sagatavoja Rīgas siltuma klientu apkalpošanas speciālisti:

– Ja dzīvokļu īpašnieki vēlas mainīt pilnvaroto personu (pārvaldnieku), saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likumu* dzīvokļu īpašnieki, sasaucot kopsapulci vai aptaujas veidā var pieņemt šādu lēmumu. Lai lēmums būtu spēkā, par pieņemto lēmumu jānobalso dzīvokļu īpašnieku vairākumam (50% +1 balss).

Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likuma 10. panta otrā daļa noteic: „Dzīvojamās mājas īpašnieks uzdod pārvaldniekam pārvaldīšanas uzdevumu, rakstveidā noslēdzot ar viņu dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumu (turpmāk – pārvaldīšanas līgums). Dzīvokļu īpašnieki pārvaldīšanas līgumu slēdz saskaņā ar dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu, kas pieņemts likumā par dzīvokļa īpašumu noteiktajā kārtībā.”

Saskaņā ar *Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likuma* 17.2. panta otrās daļas noteikto, dzīvokļu īpašnieki pilnvaro vienu personu, kas var būt arī pārvaldnieks, pakalpojuma līguma noslēgšanai. Pilnvarotā persona slēdz līgumu visu dzīvojamās mājas īpašnieku (dzīvokļu īpašnieku) vārdā par pakalpojuma sniegšanu visai mājai. **K**

„CILVĒKI UZ MALKU VIENKĀRŠI STĀV RINDĀ!”

Malkas cenas ir dubultojušās salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Kas tālāk?

Malka Latvijā izsenis bijis lētākais kurināmais, bet pašlaik cena pieaug arī tai. Kādas ir speciālistu prognozes?

Malkas tirgus Latvijā ir gana liels – energoresursu kopējā patēriņā malka aizņem aptuveni 40–45%. Arī pārdevēju ir daudz – sākot ar privātpersonām, kas pārdod dažas malkas kravas gadā, līdz lieliem uzņēmumiem ar plašu sortimentu, pakalpojumiem un stabilu klientu loku.

CSP dati par 2010. gadu liecināja – 66% mājāsaimniecību, kurām ir nepieciešama malka, to pērk, savukārt ceturtdaļa sagatavo paši.

„Cilvēki, nesaprotot, kas būs rīt un parīt, kas notiks septembrī, uz malku patlaban stāv rindā. Malkas piegādei Latvijā mums ir trīs četru nedēļu gara rinda, nerunājot par to, kas notiek ārējiem tirgiem,” saka SIA *Wood 5K* Kvalitātes daļas vadītājs **Juris Ņikušins**.

Pirms gada 2 kubikmetri malkas maksāja 120 eiro, patlaban cena pārsniedz 220 eiro. Malkas cena tikai aug, un nav zināms, cik tā maksās apkures sezonas sākumā.

Ir arī citi ekspertu viedokļi. Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūta (MEKA) Informācijas centra vadītājs **Igors Krasavcevs** intervijā portālam *Jauns.lv* prognozēja, ka šogad liels cenu kāpums vairs nav sagaidāms.

„Man šķiet, ka lielākais cenu kāpums jau ir bijis un vairāk vismaz šogad neko traģisku cenas ziņā nesagaidāsim. Sprotam, ka otrajā pusgadā būs dārgāks viss, kas saistīts ar ēšanu, kā arī elektrība būs dārgāka, bet granul un malkas cenas paliks tāda pašā līmenī. Cenu lēcieni jau ir noticis,” saka speciālists. **K**

IZMITINĀT BĒGLUS? SAŅEMIET KOMPENSĀCIJU!

Saeima atbalstīja grozījumus Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā. Ar izmaiņām plānots noteikt atbalstu mājāsaimniecībām, kas brīvprātīgi uzņēmusi kara bēgļus Ukrainas civiliedzīvotājus.

lecerēts, ka mājāsaimniecībai būs tiesības saņemt kompensāciju par papildu izmaksām, kas radušās, izmitinot Ukrainas kara bēgļus. Kompensācija plānota 100 eiro mēnesī par pirmo izmitināto

personu un 50 eiro mēnesī par katru nākamo, bet ne vairāk kā 300 eiro mēnesī par vienā mājoklī izmitinātām personām.

Lai saņemtu atlīdzību, mājokļa īpašniekam vai īrniekam 14 dienu laikā no brīža, kad ir uzsākta Ukrainas civiliedzīvotāja uzņemšana, būs jāiesniedz pieteikums par atlīdzību tajā pašvaldībā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas mājoklis. Plānots, ka atlīdzība mājāsaimniecībai tiks piešķirta par periodu, kas nav ilgāks par 90 dienām, un tas uzskaitāms no pieteikumā norādītā izmitināšanas sākuma datuma, taču ne agrāk kā no 2022. gada 1. maija. **K**

DĀSNĀKĀS IZMAKSAS PIENĀKAS RĪDZINIEKIEM

Denacionalizēto namu dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalstiem Rīgā, Jelgavā un Cēsīs šogad būs pieejami vairāk kā 480 tūkstoši eiro

Ministru kabinets lēma par finanšu līdzekļu pārdali 484442 eiro apmērā, lai nodrošinātu valsts līdzfinansējumu dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalstu izmaksai denacionalizēto namu īrniekiem.

Likumā *Par palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā* noteikts, ka valsts piešķir pašvaldībām mērķdotāciju dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta izmaksu nodrošināšanai atbilstoši gadskārtējā valsts budžeta paredzētajiem līdzekļiem. Ņemot vērā iepriekšējos gados veikto valsts budžeta līdzekļu konsolidāciju, kopš 2009. gada valsts budžetā netika paredzēti līdzekļi līdzfinansējumam atbrīvošanas pabalstu izmaksai, tādēļ vairums pašvaldību pārtrauca šos pabalstus izmaksāt.

Lai veicinātu sekmīgu pāreju uz jauno regulējumu – *Dzīvojamo telpu īres likumu*, kas noteic, ka turpmāk īres līgumi var būt tikai terminēti, paredzēts valsts līdzfinansējuma atbalsts tām pašvaldībām, kuras savos saistošajos noteikumos ir paredzējušas dzīvojamo telpu atbrīvošanas pabalsta izmaksu tiem denacionalizēto namu īrniekiem, kuri joprojām lieto dzīvojamo telpu, pamatojoties uz noslēgtā beztermiņa īres līguma pamata un ir reģistrējušies dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta piešķiršanas reģistrā.

2021. gadā tika uzsākta līdzfinansējuma nodrošināšana tām pašvaldībām, kuras attiecīgajā gadā plānoja un realizēja pabalstu izmaksu denacionalizēto namu īrniekiem. Ņemot vērā pašvaldību finansiālās iespējas un denacionalizēto namu īrnieku skaitu, pabalstu izmaksu un līdzfinansējuma nodrošināšana no valsts

pusēs denacionalizēto namu īrniekiem turpinās 2022. gadā. Valsts līdzfinansējuma nodrošināšana plānota arī 2023. gadā.

Valdības piešķirtos finanšu līdzekļus Ekonomikas ministrija dos pašvaldībām attiecīgo pabalstu faktiskajai izmaksai. Rīgas valstspilsētas pašvaldībā dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta saņemšanai 2022. gadā reģistrētas 37 personas (ģimenes), kurām nepieciešams izmaksāt 900 000 eiro, kur valsts līdzfinansējums veido 450 000 eiro.

Savukārt Jelgavas valstspilsētas pašvaldībā dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta saņemšanai 2022. gadā reģistrējušās 2 personas (ģimenes), kurām nepieciešams izmaksāt 56 914,88 eiro, kur valsts līdzfinansējums veido 28 457,44 eiro.

Cēsu novada pašvaldībā dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta saņemšanai 2022. gadā reģistrētas 7 personas (ģimenes), kurām nepieciešams izmaksāt 11 968,28 eiro, kur valsts līdzfinansējums veido 5984,14 eiro. Attiecīgi – valsts līdzfinansējums dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta nodrošināšanai denacionalizēto namu īrniekiem Rīgas, Jelgavas un Cēsu pašvaldībai kopā veido 484 441,58 eiro.

Patlaban informāciju par pabalstu izmaksu 2023. gadā ir sniegušas 3 pašvaldības, plānojot dzīvojamo telpu atbrīvošanas pabalstu izmaksu kopumā 44 mājāsaimniecībām.

Ņemot vērā, ka finanšu līdzekļi līdz 2 000 000 eiro apmērā denacionalizēto namu īrnieku atbrīvošanas pabalstu līdzfinansējuma nodrošināšanai no valsts pusēs būs pieejami vēl tikai nākamgad, Ekonomikas ministrija aicina pašvaldības veikt nepieciešamos pasākumus, lai rastu iespēju šādu pabalstu izmaksāt 2023. gadā, tādējādi pretendējot uz minēto valsts līdzfinansējumu. **K**

„TRIM KONTEINERĒM VIETAS PAGALMĀ NAV!”

Mājokļu un vides departamenta atbildes uz māju apsaimniekotāju biežāk uzdotajiem jautājumiem par jaunajām prasībām atkritumu šķirošanai Rīgā

Šogad Rīgas dome atkārtoti atbalstīja izmaiņas saistošajos noteikumos *Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rīgas pilsētā*. Māju apsaimniekotājiem sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem turpmāk ir pienākums nodrošināt vieglo un stikla atkritumu šķirošanu daudzdzīvokļu ēkās ar noteiktu dzīvokļu skaitu.

Vieglo iepakojuma konteiners būs jānovieto pie daudzdzīvokļu mājām, kurās ir vismaz pieci dzīvokļi, savukārt stikla atkritumu konteiners būs jānovieto pie daudzdzīvokļu mājām, kurās ir vismaz 10 dzīvokļi (šī norma attiecas tikai uz mājām, pie kurām jau ir sadzīves atkritumu konteineri).

Tāpat māju apsaimniekotājiem būs regulāri jāinformē iedzīvotāji par pareizu atkritumu dalītu vākšanu un apsaimniekošanu.

Paši apsaimniekotāji, it īpaši nelielas dzīvokļu īpašnieku biedrības, interesējas par rīcību gadījumos, ja pie mājas nav vietas papildu konteineru novietošanai vai arī mājas iedzīvotāji vispār atsakās šķirot atkritumus.

Rīgas domes Mājokļu un vides departaments sagatavoja atbildes uz apsaimniekotāju un dzīvokļu īpašnieku jautājumiem.

Mājai nav vai ir nepietiekama piegulošā zeme, tāpēc nav vietas konteineru uzstādīšanai. Ko Rīgas dome iesaka darīt šādā gadījumā?

Ja blakus atrodas pašvaldības zeme, tad jāraksta iesniegums Īpašuma departamentam ar lūgumu atļaut izvietot konteinerus attiecīgajā vietā. Pēc atļaujas saņemšanas konteineri jāizvieto un jāapsaimnieko atbilstoši noteikumu prasībām.

Ja nekustamā īpašuma teritorijā atkritumu konteineru novietošana nav iespējama, par atkritumu konteineru novietošanu aicinām vienoties ar blakus esošā īpašuma pārstāvi, informējot par to atkritumu apsaimniekotāju un Mājokļu un vides departamentu. Šādos gadījumos abu nekustamo īpašumu pārstāvjiem jānoslēdz savstarpēja vienošanās par to, kā tiks veikta katrā īpašumā radīto atkritumu savākšana un apsaimniekošana (konteineru lietošana, norēķini u. c.). Gadījumos, kad vienošanās nav iespējama (piemēram, vecpilsētā), īpašuma pārstāvim jāvērsas Mājokļu un vides departamentā ar lūgumu rast risinājumu.

Mājas pagalmā ir ļoti šauri. Vienam konteineram vietu atradām, tagad tāda jāatrod trijiem, taču tas nav iespējams, jo katrs brīvais kvadrātmeters ir paredzēts mājas iedzīvotāju autotransporta novietošanai. Kādi ir Rīgas domes ieteikumi?

Sadzīves atkritumu konteineru var nomainīt pret mazāka izmēra, bet ar biežāku izvešanas grafiku, lai izvairītos no atkritumu uzkrāšanās. Var

uzstādīt arī mazāka izmēra dalīti vākto atkritumu konteinerus.

Iespējams vienoties ar blakus māju apsaimniekotājiem un mājai paredzētos dalīti vākto atkritumu konteinerus novietot blakus esošajā nekustamajā īpašumā atbilstoši noteikumu prasībām.

Mājas iedzīvotāji kategoriski Matsakās šķirot atkritumus – viņi to nekad nav darījuši un atsakās to darīt arī tagad. Ko Rīgas dome iecerējusi darīt, lai mainītu iedzīvotāju viedokli?

Rīgas dome drīzumā nāks klajā ar plašāku izglītojošo materiālu, bet pagaidām aicinām iedzīvotājiem skaidrot, ka, šķirot atkritumus, ir iespējams būtiski samazināt maksu par atkritumu izvešanu, jo par šķirotu atkritumu izvešanu nav jāmaksā. Ja atkritumi tiek šķiroti, būtiski samazinās kopējais sadzīves nešķirotu atkritumu apjoms un iespējams samazināt konteineru izvešanas biežumu, līdz ar to arī ir jāmaksā mazāk.

Piemēram, Rīgas namu pārvaldnieks sadarbībā ar uzņēmumu *Clean R* veica mērījumus, cik naudas varētu ietaupīt, ja šķirotu. Tika secināts, ka, šķirot sadzīves atkritumus, rēķinu iespējams samazināt pat par 31% līdz 40%. Eksperimenta rezultāti atklāja – neliela sešu dzīvokļu māja, nešķirot atkritumus, faktiski tiešā veidā „izmet” ap 720 eiro gadā, bet 30 dzīvokļu mājai tie ir jau 3600 eiro. Pareizas šķirošanas rezultātā uz poligonu nogādājama atkritumu apjoms samazinās vairāk nekā uz pusi – par 52%.

Izmaksas par nešķirotu sadzīves atkritumu izvešanu katru gadu paaugstināsies, palielinoties dabas resursu nodoklim. Šķirotu jeb dalīti vākto atkritumu konteineru uzstādīšana un izvešana (izņemot bioloģiski noārdāmo atkritumu) ir bez maksas.

Kā tiks kontrolēta saistošo noteikumu prasību ievērošana par šķirošanas konteineru uzstādīšanu? Vai ir paredzētas kādas sankcijas?

Ja būs attaisnojoši iemesli, piemēram, konteineri ir pieteikti, bet vēl nebūs atvesti, apsaimniekotāji pagaidām sodīti netiks. Ja nebūs attaisnojošu iemeslu, apsaimniekotāji tiks saukti pie atbildības par noteikumu prasību neievērošanu. Kontroli veiks Mājokļu un vides departamenta speciālisti.

Vai un kad Rīgas dome ir paredzējusi organizēt tikšanos ar iedzīvotājiem, lai skaidrotu jaunus saistošos noteikumus?

Namu apsaimniekotājiem marta sākumā tika nosūtīta informācija par grozījumiem noteikumos un jaunajām prasībām. Noteikumi paredz, ka mājas apsaimniekotājam vismaz divas reizes gadā jāizglīto iedzīvotāji par pareizu atkritumu šķirošanu. Rīgas dome drīzumā nāks klajā ar plašāku izglītojošo materiālu iedzīvotājiem.

Nama pārstāvjiem ir iespēja lūgt savas zonas atkritumu apsaimniekotājam atsūtīt izglītojošus bukletus u. c. materiālus par pareizu atkritumu šķirošanu, ko var ievietot iedzīvotāju pastkastītēs vai kā citādi izdalīt nama iedzīvotājiem.

Līdz šim pagalmā vairākām mājām bija izveidots viens atkritumu šķirošanas laukums, kurā atradās vairāki konteineri. Tagad papildus esošajiem konteineriem jāuzstāda citi, kuriem nav vietas. Kā šo problēmu atrisināt?

Var esošos sadzīves atkritumu konteinerus nomainīt uz mazākiem vai samazināt to skaitu, jo, šķirot atkritumus, daudz mazāks atkritumu daudzums nonāks nešķirotajiem sadzīves atkritumiem paredzētajos konteineros.

Uzstādot dalīti vākto atkritumu konteinerus, namu apsaimniekotājiem ir iespējams savstarpēji vienoties un informēt iedzīvotājus, ka konteinerā sašķirotos atkritumus metīs vairāku namu iedzīvotāji.

Ko darīt, ja šķirošanas konteineri ir pilni ātrāk, nekā paredz izvešanas grafiks?

Atkritumu apsaimniekotāja pienākums ir reāģēt uz nekustamā īpašuma pārstāvja ziņojumu par nepieciešamību izvest atkritumus ārpus ierastā grafika, kurš izveidots, pamatojoties uz noslēgto līgumu par atkritumu apsaimniekošanu. Tad jāreģistrē pieteikums un jāizved atkritumi nākamajā darb dienā, ja pieteikums saņemts darb dienā līdz plkst. 12.00, vai jāizved atkritumi nākamā divu darb dienu laikā, ja pieteikums saņemts darb dienā pēc plkst. 12.00.

Kad stājās spēkā saistošie noteikumi, ka obligāti jāizvieto pie mājām dalīti vākto atkritumu konteineri?

Grozījumi noteikumos *Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rīgas pilsētā* stājās spēkā šā gada 8. martā, līdz ar to no šī datuma pie daudzdzīvokļu ēkām ir obligāti jāizvieto dalīti vāktie atkritumu konteineri. **K**

SOCIĀLAIS DIENESTS PALĪDZĒS UZSTĀDĪT PACĒLĀJU

„Dzīvoju Rīgā, mans vīrs ir I grupas invalīds ar kustības traucējumiem. Kas jādara, lai dzīvojamā mājā ierīkotu ratiņkrēslu pacēlāju vai pandusu (nobrauktuvi)? Jana Heimane, Zolitūde.”

Dzīvokļa īpašniekam, lai nodrošinātu sev vai savam ģimenes loceklim mājokļa un vides pieejamību, ievērojot būvniecības prasības, iepriekš informējot dzīvokļa īpašnieku kopību (dzīvojamās mājas pārvaldnieku), ir tiesības:

- uzstādīt pacēlāju dzīvojamās mājas kāpņu telpā;
- izbūvēt uzbrauktuvi pie dzīvojamās mājas ieejas vai pie dzīvokļa īpašuma, ja tam ir atsevišķa ieeja;
- veikt citāda veida dzīvojamās mājas kopīpašumā esošās daļas pielāgošanu, lai nodrošinātu sava mājokļa un vides pieejamību.

Tas nozīmē, ka dzīvokļa īpašnieks bez saskaņošanas ar pārējiem dzīvokļu īpašniekiem, bet, ievērojot visas būvniecības prasības, dzīvojamās mājas kāpņu telpā var uzstādīt pacēlāju vai pie ēkas ieejas ierīkot uzbrauktuvi. Tāpat saskaņošana nav nepieciešama, ja uzbrauktuvi plānots ierīkot pie dzīvokļa, kam pie mājas ir atsevišķa ieeja.

Rīgas domes Labklājības departaments sadarbībā ar Rīgas Sociālo dienestu piešķir lietošanā ratiņkrēslu pacēlāju, apmaksājot līdz 5950 eiro par vienu pacēlāju.

Pacēlāju ierīkošanas darbus koordinē Labklājības departaments sadarbībā ar Rīgas Sociālajā dienestā strādājošajiem ergoterapeitiem un sociālajiem

darbiniekiem. Izvērtējot klientu individuālās funkcionālās vajadzības un konkrētā projekta tehnisko sarežģītību, tiek meklēts optimālākais risinājums katrai personai individuāli. Arī situācijās, kad pacēlāju ierīkot šķiet tehniski neiespējami, tiek meklēti alternatīvi risinājumi, piemēram, mobilie pacēlāji.

Kārtību nosaka Rīgas domes 2011. gada 19. maija saistošie noteikumi Nr. 125 „Par kārtību, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība piešķir lietošanā ratiņkrēslu pacēlājus”.

Pacēlāju uzstādīšana tiek nodrošināta atbilstoši Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā paredzētajiem līdzekļiem. Rīgas pilsētas pašvaldības finansējums, kas saistīts ar pacēlāju piešķiršanu personām, ir līdz 5950 eiro par vienu pacēlāju. Pacēlāju piešķir lietošanā, neizvērtējot personas ienākumus un materiālo stāvokli. Ja personai nepieciešams

pacēlājs, kura izmaksas pārsniedz 5950 eiro, persona var to saņemt, veicot līdzmaksājumu, t. sk. piesaistot ziedojumus.

Pakalpojumu var saņemt I un II grupas invalīdi, kā arī bērns invalīds ar kustību traucējumiem, ja persona pārvietojas riteņkrēslā, nesaņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus vai neatrodas ielodzījuma vietā. Gadījumos, kad stacionārais pacēlājs ierīkojams mājoklī, kuru klients ir, jāuzrāda īres līgums, saskaņā ar kuru klients ir tiesīgs mītnāties konkrētajā mājoklī vēl ne mazāk kā 5 gadus.

Pakalpojuma saņemšanai nepieciešamie dokumenti:

- iesniegums;
- invalīda apliecības kopija (uzrādot oriģinālu);
- izraksts no ambulatorā/stacionārā pacienta medicīniskās kartes (veidlapa Nr. 027/u) vai ārstējošā ārsta apliecinājums, ka persona pārvietojas riteņkrēslā;
- īres līguma vai īpašuma tiesības apliecinājoša dokumenta kopija (uzrādot oriģinālu);
- mājokļa īpašnieka vai pārvaldnieka rakstiska piekrišana pacēlāja uzstādīšanai, ja persona nav mājokļa īpašnieks. **K**

Rīgas domes Labklājības departamenta bezmaksas informatīvais tālrunis – **80005055**.

LĪMĒT TAPETES ATĻAUTS BEZ SASKAŅOŠANAS

„Plānojam šovasar nedaudz atsvaidzināt dzīvokli. Vai ir nepieciešama remontdarbu saskaņošana ar pārvaldnieku, kaimiņiem vai pašvaldību?” jautā Reinis no Bolderājas.

Ja īpašnieks savā dzīvoklī vēlas veikt kosmētisko remontu, piemēram, līmēt tapetes, krāsot sienas, sist sienā naglas utt., kas nerada lielu troksni, to var darīt bez saskaņošanas.

Savukārt, ja īpašnieks vēlas veikt lielus darbus, kas saistīti ar pārbūvi, mainot telpu lietošanas veidu un telpu plānojumu, skarot nesošās un nesošās konstrukcijas, izmainot logu un durvju ailes, mainot skaņas izolāciju vai pārsegumus starp stāviem, tie jāsaņemo ar Rīgas pilsētas būvvaldi, kā arī

pārbūves skices un būvprojekts jāsaņemo RNP. Pārbūves noteikumus un nepieciešamo informāciju var saņemt Rīgas domes attīstības departamentā Amatu ielā 4 Rīgā, kā arī būvvaldes mājaslapā <https://www.rdpad.lv>.

Būvdarbu un remonta laikā nedrīkst pieļaut ēkas koplietošanas telpu piesārņošanu ar būvgružiem. Veicot remontu, dzīvokļa īpašniekam pašam jānodrošina atsevišķa konteiners piegāde un izvešana. Pašam jāmeklē uzņēmums, kas piedāvā šādus pakalpojumus. **K**

VAI PARĀDNIĒKU SKAITS TIK TIEŠĀM SAMAZINĀS?

2021. gadā 6,1% māsaimniecību pēdējo 12 mēnešu laikā naudas trūkuma dēļ kaut reizi ir bijuši parādi par komunālajiem maksājumiem (2020. gadā – 8,0%), liecina Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) dati.

Kopš 2011. gada, kad naudas trūkuma dēļ kaut reizi parādi par komunālajiem maksājumiem bija 22,6% māsaimniecību, šādu parādnieku skaits ir pakāpeniski samazinājies.

2021. gadā visvairāk parādnieku par komunālajiem maksājumiem bija starp māsaimniecībām ar bērniem – ar vienu pieaugušo un bērniem (12,9%), pāriem ar trim un vairāk bērniem (10,6%), kā arī vienas personas māsaimniecībām vecumā no 16 līdz 64 gadiem (10,0%). Savukārt visapzinīgāk komunālo pakalpojumu rēķinus nomaksāja vientuļo senioru māsaimniecības (vecumā no 65 gadiem) un pāri ar vienu bērnu. Starp tiem bija vismazāk parādnieku par komunālo pakalpojumu rēķiniem – 3,2%. **K**

„MEKLĒJU IZDEVĪGĀKO ELEKTRĪBAS PIEDĀVĀJUMU!”

„Es vēlos kaut nedaudz ietaupīt uz elektroenerģijas rēķiniem, tāpēc aizdomājos par piegādātāja maiņu. Vai jūs avīze varētu publicēt datus par reāli strādājošiem elektroenerģijas tirgotājiem un tālruna numurus, lai mēs, pensionāri, varētu aptaujāt šīs kompānijas un atrast izdevīgāko?” raksta Annas kundze no Sarkandaugavas.

Saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem elektroenerģiju lietotājiem drīkst tirgot tikai reģistrēti tirgotāji, kuriem noslēgts sistēmas lietošanas līgums ar AS *Sadales tīkls*. No kopējā saraksta atlasīti aktīvie elektroenerģijas tirgotāji un norādīta to kontaktinformācija.

AJ POWER

www.ajpower.lv

Adrese: Daugavgrīvas iela 21, Rīga, LV-1048

E-pasts: info@ajpower.lv

Kontaktārunis: + 371 67969140

BALTCOM

www.baltcom.lv

Adrese: Maskavas iela 322, Rīga, LV-1050

E-pasts: info@baltcom.lv

Kontaktārunis: +371 27370000

BRIGHT FUTURE ENERGY

www.bfenergy.lv

Adrese: Viestura prospekts 1-7, Rīga, LV-1005

E-pasts: info.bfenergy@gmail.com

Kontaktārunis: +371 25941051

ELENGER

www.elenger.lv

Adrese: Elizabetes iela 24, Rīga, LV-1050

E-pasts: info@elenger.lv

Kontaktārunis: +371 68806680

ALEXELA

www.220energija.lv

Adrese: Marijas iela 13 k-2 -3, Rīga, LV-1050

E-pasts: info@220energija.lv

Kontaktārunis: +371 67811220

ENEFIT

www.enefit.lv

Adrese: Vesetas iela 7, Rīga, LV-1013, Latvija

E-pasts: elektriba@enefit.lv

Kontaktārunis: +371 60000055

LATVENERGO

www.elektrum.lv

Adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230

E-pasts: klientu.serviss@elektrum.lv

Kontaktārunis: +371 8400

MVBK

www.elementary.lv

Adrese: Jāņa Pliekšāna iela 29 k-2, Jūrmala, LV-2015

E-pasts: info@mvbk.lv

Kontaktārunis: +371 26883737

TET

www.tet.lv

Adrese: Dzirnau iela 105, Rīga, LV-1011

E-pasts: tet@tet.lv

Kontaktārunis: +371 177

WIN BALTIC

www.winbaltic.lv

Adrese: Leriķu iela 23-8, Rīga, LV-1084

E-pasts: info@winbaltic.lv

Kontaktārunis: +371 27555552

Izvēloties elektroenerģijas piegādātāju, svarīgi atcerēties, ka aizsargāto lietotāju pakalpojumu nodrošina tikai divas kompānijas – AS *Latvenergo* un SIA *Tet*.

Atbilstoši MK noteikumiem pakalpojumu sniedz, aizsargātajam lietotājam piemērojot maksājuma samazinājumu rēķina summai par elektroenerģiju, sistēmas pakalpojumiem un obligātā iepirkuma komponenti, neiekļaujot tajā pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – maksājuma samazinājums). No 2021. gada 1. novembra maksājuma samazinājumu piemēro šādā apmērā:

- trūcīgai vai maznodrošinātai māsaimniecībai (personai) – 15 eiro;
- ģimenei (personai), kuras aprūpē ir bērns ar invaliditāti, – 15 eiro;
- personai ar I invaliditātes grupu vai tās aizgādānim – 15 eiro;
- daudz bērnu ģimenei – 20 eiro. **K**

DZĪVOKĻU ĪPAŠNIEKI TIKSIES E-VIDĒ

BIS nodrošinās ne tikai iespēju izveidot elektronisko kopsapulci, bet arī tiesības nodot balsojumu pirms tās

Marina MATROŅINA

Daudzdzīvokļu māju dzīvokļu īpašnieku kopsapulces un aptaujas turpmāk varēs rīkot arī elektroniskajā vidē, izmantojot Būvniecības informācijas sistēmu (BIS). Arī mājas lietas visās daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās no 2023. gada 1. marta būs kārtojamas tikai BIS.

Maijā stājās spēkā grozījumi *Dzīvokļa īpašuma likumā*, kas noteic, ka dzīvokļu īpašnieki mājas kopsapulcē varēs piedalīties gan attālināti, gan daļēji attālināti. Plānots, ka elektronisko funkcionalitāti nodrošinās BIS.

Iepriekš daudzdzīvokļu māju dzīvokļu īpašnieku kopsapulču norise bija noteikta tikai klātienē. Likumprojekta anotācijā skaidrots, ka līdz ar grozījumiem netiek atcelta iespēja sapulces organizēt arī klātienē.

BIS nodrošinās ne tikai iespēju izveidot elektronisko kopsapulci, bet arī tiesības dzīvokļu īpašniekiem nodot balsojumu BIS pirms dzīvokļu īpašnieku kopsapulces, ja dzīvokļu īpašnieku kopsapulce būs sasaukta, izmantojot BIS.

Attālināti elektroniskajā vidē BIS varēs organizēt arī mājas iedzīvotāju aptaujas. Dzīvokļu īpašnieku kopībai būs jānosaka kārtība, kādā balso tie dzīvokļu īpašnieki, kuriem nav iespējams nodot savu balsojumu, izmantojot BIS.

Savukārt grozījumi *Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likumā*, kuri arī stājās spēkā 3. maijā, paredz, ka no 2023. gada 1. marta BIS būs kārtojamas mājas lietas visās daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās.

BIS darbību uztur Valsts būvniecības kontroles birojs. Pēc „Daršim Kopā!” lūguma biroja eksperti

sniedza skaidrojumus par jaunās sistēmas praktisko pielietošanu.

- Vai BIS ir pilnībā sagatavota dzīvokļu īpašnieku lēmumu pieņemšanai e-vidē?

Tehniski BIS sistēma ir pilnībā sagatavota dzīvokļu īpašnieku lēmumu pieņemšanai e-vidē – visa nepieciešamā funkcionalitāte ir izstrādāta, ir notikušas vairākas apmācības un YouTube pieejami to ieraksti, bet BIS tīmekļvietnē – lietotāja rokasgrāmata (<https://bis.gov.lv/bisp/lv/help>).

Sākot ar 2022. gada 3. maiju, kad stājās spēkā attiecīgie grozījumi *Dzīvokļa īpašuma likumā*, kā arī *Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likumā*, ikviens dzīvokļa īpašnieks var piekļūt savas mājas lietai, izmantojot Būvniecības informācijas sistēmu. Vienlaikus informējam, ka patlaban ir sagatavoti grozījumi Būvniecības informācijas sistēmas noteikumos, lai nodrošinātu, ka arī funkcionalitāte attiecībā uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu pieņemšanu tuvākajā laikā būtu pieejama BIS vidē.

- Kas var organizēt kopsapulci vai aptauju BIS?

Grozījumi likumā nemaina jau esošās *Dzīvokļa īpašuma likumā* nostiprinātās tiesības dzīvokļu īpašniekiem vai pārvaldniekam organizēt aptauju vai kopsapulci.

Kas ir teikts likumā?

„(1) Dzīvokļu īpašnieku kopsapulci sasauc pēc viena vai vairāku dzīvokļu īpašnieku vai pārvaldnieka (turpmāk – kopsapulces organizators) iniciatīvas. Dzīvokļu īpašnieku kopsapulces sasaukšanas un norises kārtību, tostarp izmantojot elektroniskās tiešsaistes saziņas līdzekļus, nosaka dzīvokļu īpašnieku kopība.”

Dzīvokļa īpašuma likuma 19. pants

- Kā rīkoties, ja pārvaldnieks organizē aptauju BIS sistēmā, bet paši dzīvokļu īpašnieki vēlētos pieņemt lēmumu klātienē kopsapulcē?

Ja pārvaldnieks organizē aptauju BIS, bet īpašnieki grib organizēt klātienē kopsapulci, viņiem ir tiesības nepiedalīties aptaujā, kas automātiski nozīmē „pret”, un lūgt pārvaldniekam organizēt klātienē kopsapulci vai pašiem organizēt kopsapulci normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

- Kādā veidā kopsapulces vai aptaujas organizators paziņo par tās laiku un gaitu pārējiem dzīvokļu īpašniekiem? Kur var iepazīties ar dokumentiem un lēmuma projektu pirms tā pieņemšanas? Vai šiem dokumentiem jābūt pieejamiem BIS?

Ja aptauju vai kopsapulci organizē BIS, tad BIS to izziņo, nosūtot īpašniekiem paziņojumu gan BIS, gan uz e-pastu, ja tāda informācija ir pieejama, kā arī ir iespēja no BIS izdrukāt paziņojumu izplatīšanai ārpus BIS.

■ Par kopsapulcēm

No *Dzīvokļa īpašuma likuma* 19. panta pirmās daļas izriet, ka dzīvokļu īpašnieku kopsapulces sasaukšanas un norises kārtību, tostarp izmantojot elektroniskās tiešsaistes saziņas līdzekļus, nosaka dzīvokļu īpašnieku kopība. Attiecībā uz veidu, kā tiek paziņots par kopsapulces norisi, *Dzīvokļa īpašuma likuma* 19. panta ceturtajā daļā noteikts, ka uz dzīvokļu īpašnieku kopsapulci ne vēlāk kā septiņas dienas iepriekš rakstveidā vai citādā dzīvokļu īpašnieku kopības noteiktajā kārtībā uzaicināms katrs dzīvokļa īpašnieks.

■ Par aptaujām

Dzīvokļu īpašnieku kopības noteikta persona vai pārvaldnieks (atkarībā no tā, kurš ir aptaujas organizators) katram dzīvokļa īpašniekam nosūta rakstveida lēmuma par izlemjamo jautājumu projektu un dokumentus, kas saistīti ar lēmuma pieņemšanu, kā arī norāda termiņu, kādā dzīvokļa īpašnieks var rakstveidā balstot „par” vai „pret” attiecīgā lēmuma pieņemšanu.

Ja lēmumi aptaujas veidā tiek pieņemti, izmantojot BIS, dzīvokļa īpašnieks balsojot izmanto Būvniecības informācijas sistēmas elektroniskajā pakalpojumā pieejamo elektroniskās parakstīšanas rīku un aptauja norisinās tāpat kā rakstveida aptauja – atbilstoši *Dzīvokļa īpašuma likuma* 20. pantā minētajai kārtībai un termiņiem. Vienlaikus, ja aptauja ir izveidota Būvniecības informācijas sistēmā, dzīvokļu īpašnieku kopība nosaka kārtību, kādā balso tie dzīvokļu īpašnieki, kuriem nav iespējas nodot savu balsojumu, izmantojot BIS.

■ Par dokumentu pieejamību BIS

Visiem dokumentiem jābūt pieejamiem BIS, to nosaka *Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likuma* 8. panta trešās daļas 1. punkts – mājas lietas kārtotājs mājas lietā ietver dzīvojamās mājas īpašnieku lēmumus. Tas gan vairāk attiecas uz dokumentiem (aptaujām, kopsapulcēm), kas veidoti, neizmantojot BIS, jo pēc rezultātu iegūšanas visa dokumentācija jāpievieno BIS.

- Kas var piedalīties e-kopsapulcē? Kādas iekārtas vai speciālas programmas ir vajadzīgas, piemēram, vai ir nepieciešama reģistrācija ar internetbankas palīdzību; e-parasts, lai piedalītos balsošanā, kamera un mikrofons, lai iesaistītos jautājuma apspriešanā?

BIS nenodrošina e-kopsapulces, bet tikai e-balsošanu aptaujām un priekšbalsojuma veikšanai kopsapulcē. Izveidojot kopsapulci, dzīvokļa īpašnieks var tajā piedalīties klātienē vai kopsapulces organizētāja noteiktajā tiešsaistes saziņas līdzeklī, piemēram, izveidojot sapulci ZOOM platformā. Dzīvokļu īpašnieku kopība nosaka kārtību, kādas prasības tā izvirza, lai identificētu tos, kuri kopsapulcē piedalās, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus (jau minētajā piemērā, ja persona pieslēgusies kopsapulces organizatora izveidotajā ZOOM sanāksmē). Lai piekļūtu BIS, ir nepieciešams viens no *Latvija.lv* izmantojamiem autentifikāci-

jas līdzekļiem: internetbanka, eParaksts, eParaksts mobile.

- Kā notiek balsojums, cik vienkārši ir nobalsot?

Jāielogojas BIS caur *Latvija.lv*, jāatver mājas lietas sadaļa, jāatrod attiecīgā mājas lieta. Pēc tam jāatver aptaujas vai kopsapulces (atkarībā no tā, kas ir organizēts), jāizvēlas attiecīgā kopsapulce vai aptauja un tad var iepazīties ar visu informāciju un nobalsot. Visu veicamo darbību izklāsts ir pieejams apmācību ierakstos.

- Vai dzīvokļa īpašniekam ir iespējas atsaukt savu lēmumu gadījumā, ja viņš ir pārdomājis vai nobalsojis nepareizi?

Kamēr aptauja ir aktīva, īpašnieks var mainīt savu viedokli un labot elektroniski sniegto balsojumu. Tāpat ir ar kopsapulces priekšbalsojumu. Ja neizmanto BIS, var iesniegt savu balsojumu organizatoram rakstveidā līdz kopsapulces sākumam.

Dzīvokļa īpašnieks, kurš balsojis pirms dzīvokļu īpašnieku kopsapulces, ir tiesīgs piedalīties kopsapulcē un tajā balsot. Dzīvokļa īpašnieka balsojums, kas nodots pirms kopsapulces, tiek anulēts, ja šis dzīvokļa īpašnieks piedalās kopsapulcē un tajā balso. Ja dzīvokļa īpašnieks, kurš balsojis pirms kopsapulces, piedalās kopsapulcē, taču tajā nebalso, ņemams vērā balsojums, ko dzīvokļa īpašnieks nodevis pirms kopsapulces.

- Kā dzīvokļa īpašnieks, kuram nav piekļuves internetbankai vai citām reģistrācijas iespējām, var piedalīties lēmuma pieņemšanā vai paust savu viedokli?

Atbilstoši grozījumiem *Dzīvokļa īpašuma likuma* 19. panta pirmajā daļā – dzīvokļu īpašnieku kopsapulces sasaukšanas un norises kārtību, tostarp izmantojot elektroniskās tiešsaistes saziņas līdzekļus, nosaka dzīvokļu īpašnieku kopība. Līdz ar to kopsapulci organizēt BIS sistēmā (t. i., tādu kopsapulci, kurā var piedalīties gan klātienē, gan elektroniski) var vienīgi tad, ja kopība ir nolēmusi, kā tā šādā veidā pieļauj organizēt kopsapulces savā dzīvojamā mājā. Ja dzīvokļu īpašnieku kopība lēmusi, ka šāda kopsapulces forma ir pieņemama, tad kopsapulci var organizēt BIS, vienlaikus dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības izvēlēties – piedalīties šādā kopsapulcē elektroniski, izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus, vai klātienē. Līdz ar to BIS izveidota kopsapulce neierobežo dzīvokļu īpašnieku tiesības piedalīties tajā klātienē, tādējādi nodrošinot abas daļības iespējas.

Attiecībā uz aptaujām – dzīvokļu īpašnieku kopība nosaka kārtību, kādā balso tie dzīvokļu īpašnieki, kuriem nav iespējas nodot savu balsojumu, izmantojot Būvniecības informācijas sistēmu, ja aptauja izveidota, izmantojot BIS.

- Kā lēmuma pieņemšanas organizators paziņo dzīvokļu īpašniekiem par aptaujas vai kopsapulces rezultātiem?

Kopsapulces organizators paziņo visiem dzīvokļu īpašniekiem par to, ka ir sagatavots kopsapulces protokols. Dzīvokļu īpašnieku kopība pati nosaka kārtību, kādā tā saņem paziņojumu par sagatavoto kopsapulces protokolu.

Aptauju gadījumā par balsošanas rezultātiem aptaujas organizators sagatavo balsošanas protokolu un piecu darbdienu laikā nosūta to visiem dzīvokļu īpašniekiem. Kā jau minēts iepriekš, ja aptauja organizēta BIS, piemēro *Dzīvokļa īpašuma likuma* 20. pantā minēto kārtību un termiņus.

Kas ir teikts likumā?

„(11) Izmantojot Būvniecības informācijas sistēmas funkcionalitāti, dzīvokļu īpašnieku elektroniskās kopsapulces protokola sagatavošanu nodrošina kopsapulces organizators. Sagatavoto elektroniskās kopsapulces protokolu septiņu dienu laikā paraksta kopsapulces vadītājs un protokolētājs, izmantojot Būvniecības informācijas sistēmas elektroniskajā pakalpojumā pieejamo elektroniskās parakstīšanas rīku.

(12) Kopsapulces organizators paziņo visiem dzīvokļu īpašniekiem par to, ka ir sagatavots kopsapulces protokols. Dzīvokļu īpašnieku kopība pati nosaka kārtību, kādā tā saņem paziņojumu par sagatavoto kopsapulces protokolu. Ja dzīvokļa īpašnieks 14 dienu laikā pēc kopsapulces nav kopsapulces organizatoram izteicis iebildumus pret sagatavotajā kopsapulces protokolā norādīto dzīvokļa īpašnieka balsojumu par kopsapulces darba kārtībā iekļauto jautājumu, uzskatāms, ka dzīvokļa īpašnieks ir piekritis tam, ka norādītais balsojums ir atbilstošs viņa balsojumam kopsapulcē. Dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības iebilst, izmantojot arī Būvniecības informācijas sistēmas funkcionalitāti.”

Dzīvokļa īpašuma likuma 19. pants

- Vai balsu skaitīšana notiek automātiski? Vai dzīvokļa īpašnieks var redzēt, kā nobalsojuši viņa kaimiņi?

BIS balsojumi gan aptaujās, gan kopsapulču priekšbalsojumos automātiski tiek ņemti vērā, BIS aprēķinot balsojumu rezultātus. Ārpus BIS veiktie balsojumi gan aptaujās, gan kopsapulcēs organizatoram jāievada BIS, un arī tie tiek ņemti vērā, BIS aprēķinot balsojumu rezultātus. Turklāt BIS aprēķina arī to, vai ir kvorums attiecīgo lēmumu pieņemšanai, jo atbilstoši normatīvajiem aktiem par dažādiem jautājumiem nepieciešams dažāds balsu skaits, lai attiecīgo lēmumu drīkstētu pieņemt.

Lai detalizēti varētu ievadīt un izrēķināt visu, kas saistīts ar kvorumu un lēmumu pieņemšanu ārpus BIS veiktajā aptaujā, tās datus šādā situācijā ir iespējams ievadīt BIS ar atpakaļejošu datumu. Tāpat vēsturiskās aptaujas BIS mājas lietai var pievienot arī kā datnes (piemēram, ieskenēti dokumenti), neievadot visus datus detalizēti.

Ārpus BIS organizētu kopsapulču gadījumā viss tiek apkopots, skaitīts, rēķināts un protokolēts ārpus BIS. Dzīvokļu īpašnieku kopsapulces protokolu sagatavo, norādot katru dzīvokļa īpašnieka balsojumu „par” vai „pret” par ikvienu kopsapulces darba kārtībā iekļauto jautājumu. Kopsapulces organizators paziņo visiem dzīvokļu īpašniekiem par to, ka ir sagatavots kopsapulces protokols. Dzīvokļu īpašnieku kopība pati nosaka kārtību, kādā tā saņem paziņojumu par sagatavoto kopsapulces protokolu.

- Kas notiek, ja vienam īpašniekam pieder divi vai vairāk dzīvokļi? Vai šāds īpašnieks var atsevišķi nobalsot par katru savu īpašumu?

Ja tie ir atsevišķi reģistrēti dzīvokļu īpašumi – par katru balso atsevišķi. Ja viens un tas pats dzīvokļa īpašums pieder vairākām personām, tad ar to var rīkoties tikai kopīgi visi kopīpašnieki. Līdz ar to nepieciešams atbilstošs pilnvarojums vienam no īpašniekiem, kurš veiks balsojumu.

- Vai e-lēmuma pieņemšanā var piedalīties dzīvokļa īpašnieka ģimenes locekļi, dzīvokļa īrnieki vai citas personas, kas pārstāv dzīvokļa īpašnieku uz pilnvaras pamata? Klātienes kopsapulcē šim nolūkam ir nepieciešama rakstiska pilnvara, kurai nav jābūt apstiprinātai pie notāra. Vai šāda pilnvara ir derīga arī BIS sistēmā? Kā to iesniegt?

Jā, var. BIS ir iespējams pilnvarot attiecīgo personu piedalīties balsošanā. Pilnvarot var gan BIS, gan ārpus BIS. Ja pilnvaro BIS, tad attiecīgā persona varēs nobalsot īpašnieka vietā. Ja pilnvara izdota ārpus BIS, tad tā jāiesniedz personai, kas kāro mājas lietu, lai viņa pilnvaru reģistrētu BIS, un tālākais process ir tāds pats, kā pilnvaru izsniegt BIS.

Kas ir teikts likumā?

„(41) Dzīvokļa īpašnieks, izmantojot Būvniecības informācijas sistēmā šim mērķim izveidotu elektronisko pakalpojumu, var pilnvarot citu personu pārstāvēt viņa intereses dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu pieņemšanā vai atsaukt Būvniecības informācijas sistēmā izdoto pilnvarojumu. Dzīvokļa īpašnieks pilnvaru paraksta ar drošu elektronisko parakstu vai izmanto Būvniecības informācijas sistēmas elektroniskajā pakalpojumā pieejamo elektroniskās parakstīšanas rīku.

(42) Ja dzīvokļa īpašnieks ir izdevis pilnvaru, neizmantojot Būvniecības informācijas sistēmu, persona, kas ved mājas lietu, pēc dzīvokļa īpašnieka pieprasījuma reģistrē pilnvaru Būvniecības informācijas sistēmā un atspoguļo pilnvarojuma apjomu. Reģistrējot pilnvaru, persona, kas ved mājas lietu, to augšupielādē Būvniecības informācijas sistēmā.”

Dzīvokļa īpašuma likuma 17. pants

- Cik māju jau izmantojušas jaunās iespējas rīkot lēmumu pieņemšanu BIS sistēmā?

2022. gada 3. maijā stājās spēkā grozījumi *Dzīvokļa īpašuma likumā* un *Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likumā*, līdz ar to tikai ar šo datumu dzīvokļu īpašnieki un pārvaldnieki iegūst likumā noteiktās tiesības un un tiem attiecināmos pienākumus BIS izmantošanai.

- Kas ir dzīvokļu īpašnieku elektroniskā kopsapulce?

Kā skaidro likumprojekta autori, dzīvokļu īpašnieku elektroniskajai kopsapulcei var būt divi veidi:

■ *Dzīvokļa īpašuma likuma* izpratnē tā ir kopsapulce, kurā vienlaikus var piedalīties gan dzīvokļu īpašnieki, kas fiziski atrodas klātienē, gan dzīvokļu īpašnieki, kas kopsapulcē piedalās, izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus – hibrīdsapulce. Lai kopsapulce likuma izpratnē tiktu uzskatīta par elektronisko kopsapulci, pietiek, ka vismaz viens no dzīvokļu īpašniekiem kopsapulcē piedalās, izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus.

■ Tāpat *Dzīvokļa īpašuma likuma* izpratnē par elektronisko kopsapulci uzskatāma tāda, kurā visi dzīvokļu īpašnieki piedalās, izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus.

Attiecībā uz elektronisko kopsapulču izmantošanu BIS nodrošinās šādas iespējas:

■ iespēju izveidot elektronisko kopsapulci, izmantojot BIS;

■ ja dzīvokļa īpašnieks nevar vai nevēlas piedalīties elektroniskajā kopsapulcē, BIS funkcionalitāte dod iespēju jebkuram dzīvokļa īpašniekam veikt balsojumu pirms elektroniskās kopsapulces attiecībā uz tajā iekļautajiem darba kārtības jautājumiem. Vienlaikus tiek saglabātas dzīvokļa īpašnieka tiesības piedalīties kopsapulcē klātienē un mainīt savu balsojumu (šādā gadījumā balsojums, kas veikts pirms kopsapulces, tiek anulēts);

■ elektroniskajā kopsapulcē pieņemtie lēmumi tiek ievadīti BIS mājas lietā. **K**

KOKS „LIEN” DZĪVOKLĪ – KO DA

Reizēm stādījumi pie mājas traucē iedzīvotājiem. Viss par to, kā izcirst vai apgriezt kokus un krūmus Rīgā

Marina MATROŅINA

Koki pie mūsu dzīvokļu logiem ir salapojuši, un izrādās, ka ne katrs iedzīvotājs ir priecīgs, ka pie mājas ir izpletusies kļava vai liels bērzs. Ko darīt, ja koks aizēno gaismu vai tā zari lien logā? Šādā situācijā ir nonākusi mūsu lasītāja Marija.

„Gatava pati ņemt rokās cirvi!”

Marija dzīvo kooperatīva mājā Ķengaragā. Viņa stāsta, ka vairākus gadus lūdza pārvaldniekam kaut ko darīt ar lielo koku zem loga, taču nevar sagaidīt reakciju.

– Dzīvoju otrajā stāvā, un vairāk par visiem mājā problēmas sagādā vecā kļava, – stāsta Marija. – Koks ir tā saaudzis, ka zari skrāpē manu logu stiklu. Ziemā, protams, žēloties nav par ko – dzīvoklī ir gaišs. Tiklīdz koks salapo, vienā no istabām kļūst tumšs kā pagrabā un arī mitrs.

Marija vairākas reizes mutiski lūdza pārvaldniekam vai nu nocirst, vai apgriezt koku. Reakciju viņa nesagaidīja un tagad jautā mums:

– Ko man darīt? Esmu ar mieru par saviem līdzekļiem nolīgt strādnieku, kurš nozāgēs zarus, kas man traucē, bet baidos, ka tas būs nelikumīgi. Sakiet, vai man uzliks sodu par šādām darbībām un kā rīkoties, lai darbus vada pārvaldnieks?

Mūsu lasītāja ne bez pamatojuma uztraucas. Rīgā nedrīkst cirst kokus bez Apstādījumu saglabāšanas komisijas atļaujas. Saņemot šādu atļauju nav vienkārši, jāsamaksā pilsētai speciāla atlīdzība apmēram 50–200 eiro. Jebkurš cilvēks, kurš sāks kaut ko zāgēt vai cirst bez atļaujas, saņems lielu sodu.

10 naivi jautājumi par kokiem

Kad Rīgā tiek atļauts cirst kokus?

Koku ciršanas lieguma periods ir noteikts Ministru kabineta noteikumos Nr. 309 *Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža*. Šo noteikumu 20. pantā ir teikts:

„Pilsētu un ciemu teritorijā koku izciršana aizliegta no 15. aprīļa līdz 30. jūnijam.” Izņēmums, kā likums, ir koku izciršana, kuru saskaņā ar pašvaldības atļauju nav iespējams atlikt.

Kādus kokus un stādījumus var izcirst bez atļaujas un laika ierobežojuma?

Minētajos MK noteikumos Nr. 309 noteikts, ka cirst kokus ārpus meža drīkst tikai šādos gadījumos:

- augļu kokus,
- kokus, kuriem stumbra diametrs ir mazāks par 20 centimetriem,
- šie koki aug ārpus teritorijas, kur to audzēšana ir aizliegta – aizsargjoslās, uz autoceļiem, meliorācijas vietās, uz dzelzceļa,
- šie koki apdraud infrastruktūras darbību, cilvēka dzīvību, veselību vai

īpašumu (šajā gadījumā pirms darbu uzsākšanas nepieciešams veikt fotofiksāciju un informēt vietējo pašvaldību),

- ārkārtas situācijas laikā, kas pasludināta atbilstoši nacionālās drošības normatīvajiem aktiem.

Jāatzīmē, ka kokus, kuri apdraud dzīvību, drošību vai īpašumu, var izcirst tikai zemes īpašnieks. Pirms darbu uzsākšanas koku fotogrāfē no trim skatu punktiem, lai būtu redzams, kāpēc koks ir bīstams (paceltas saknes, sašķelts, aizlūzis vai nolūzis stumbrs un tamlīdzīgi). Vismaz piecas darbdienas pēc šādu koku izciršanas nedrīkst savākt koka celmu un vēlams arī stumbra daļu, lai vietējā pašvaldība varētu pārliecināties, ka koks patiešām ir bīstams.

Kas nepieciešams, lai pārvaldnieks nocirstu koku pie logiem, un kādas būs šādu darbu izmaksas?

Ja zeme pieder dzīvokļu īpašniekiem, tad viņiem ir jāiesniedz pārvaldniekam pamatots iesniegums, kāpēc koku pie mājas nepieciešams nocirst, kā arī kopsapulces lēmums par koka nociršanu. Svarīgi zināt: ja zeme ir kopīpašums, tad šāds lēmums ir jāparaksta 100% visiem dzīvokļu īpašniekiem.

Desmit dienu laikā būvvalde dod atbildi par koka ciršanu. Ja nepieciešami papildu dokumenti vai atzinumi par kokiem, tad iesnieguma izskatīšanas termiņš palielinās.

Tagad par koku nociršanu Rīgā. Ja koks nav atzīts par bīstamu, tad Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisija, pieņemot lēmumu par koka izciršanu, piemēro zaudējumu atlīdzību par dabas daudzveidības samazināša-

nu. Iedzīvotāju pienākums maksāt šādu atlīdzību ir noteikts Ministru kabineta noteikumos Nr. 309.

Formula, pēc kuras aprēķina zaudējumu atlīdzību, noteikta ar Rīgas domes noteikumiem Nr. 204. Aprēķinam izmanto sarežģītu vienādojumu, kurā pievērš uzmanību koka diametram, pakāpei un arī augšanas rajonam. Piemēram, par bērza, kura diametrs ir 26 cm, nociršanu mikrorajonā iedzīvotājiem nāksies maksāt 59,19 eiro. Jo vecāks un dārgāks ir koks, jo lielāka ir maksa.

Kā rīkoties iedzīvotājiem, kuri paši vēlas izcirst krūmus vai nelielus kokus zem saviem logiem un ir saskaņojuši šos darbus ar pārvaldnieku?

Par krūmu un nelielu koku izciršanu pirmām kārtām jāvienojas ar visiem kaimiņiem – zemes gabala īpašniekiem. Kā jau minēts, augļu kokus un jaunos kociņus, kuriem diametrs ir līdz 20 centimetriem, var izcirst bez īpašās atļaujas.

Ko darīt ar kokiem, kuri ir bīstami iedzīvotājiem vai ir nokaltuši?

Rīgas domes noteikumos Nr. 204 par apstādījumu uzturēšanu un aizsardzību Rīgā ir teikts, ka atbildība par stādīšanu jāuzņemas zemes īpašniekam. Viņa pienākums ir:

„5.3. Nodrošināt nokaltušo koku izciršanu, kuri pilnībā ir zaudējuši augtspēju, un bīstamus kokus (par tādiem uzskata kokus ar vizuāliem bojājumiem – vairāk nekā 80% ir iztrupējuši, aizlūzuši, daļēji sasvērušies, ar aprautu vai paceltu sakņu sistēmu, pilnībā izgāzušies un tamlīdzīgi).”

Gadījumā, ja pārvaldnieks neizpilda šos pienākumus, tad šie Rīgas domes noteikumi paredz arī izteikt brīdinājumu vai uzlikt sodu. Juridiskām personām par savu slinkumu ir jāmaksā no 30 līdz 750 eiro, fiziskām personām – no 10 līdz 350 eiro.

Lai izcirstu bīstamus un sausus kokus, arī ir nepieciešama atļauja. To saņemot būvvaldē var ne tikai zemes īpašnieks, bet arī pārvaldnieks. Ja koks ir tik ļoti bīstams, ka to nepieciešams nekavējoties nocirst, tad var sākt darbu bez minētās atļaujas, ja par to ir informēta pašvaldība. Zemes īpašniekam vai pārvaldniekam ir jāuzraksta iesniegums Rīgas pilsētas būvvaldes Apstādījumu inspekcijai.

Iedzīvotājiem ir viedoklis, ka koku var nocirst bez atļaujas, ja tas aug tuvāk par pieciem met-

riem no mājas sienas. Vai ir noteikumi, kuri nosaka, cik tuvu mājai var atrasties koks?

Nē, normatīvie akti neko tādu nenosaka. Lai nocirstu kokus, kuri atrodas tuvu mājas sienām vai iedzīvotāju logiem, arī ir nepieciešama atļauja.

Mūsu lasītāja jautā, vai viņa pati var apgriezt koka zarus pie sava loga?

Nē, pašdarbība šādos gadījumos nav pieļaujama. Rīgas domes noteikumos Nr. 204 ir teikts, ka zemes īpašniekam:

„5.5. Jārūpējas par kokiem profesionāla koku kopēja – arborista uzraudzībā, ievērojot vispārējās dabas aizsardzības prasības.”

Jāpiemin, ka, veicot zaru apgriešanu, nedrīkst samazināt kopējo lapotnes daudzumu vairāk par 20%. Tas nozīmē, ka pārvaldnieks nevar atstāt zem jūsu logiem celmu kuplas liepas vietā.

Kāds sods draud personai, kura bojā, apgriež vai cērt kokus bez atļaujas?

Diemžēl likumdevēji nav deleģējuši pašvaldībām tiesības piemērot administratīvos sodus par koku tīšu bojāšanu vai ciršanu. Šādus sodus var uzlikt Reģionālā pārvalde lielajā Rīgā. Pašvaldībai ir tiesības sodīt zemes īpašnieku vai viņa pārstāvi par nelikumīgu ciršanu, noformēt aprēķinu par nodarītajiem zaudējumiem apkārtnē videi. Uzsveru, ka tas nav sods, bet kompensācija.

Kā pārbaudīt, vai strādnieki likumīgi nocērt koku zem loga?

Jebkuram zāgētājam ir jābūt derīgai koku ciršanas atļaujai.

Kādas atļaujas ir nepieciešamas, lai iestādītu koku savā pagalmā?

Rīgā ir atļauts stādīt visu veidu kokus. To var darīt tikai uz zemes gabala, kas pieder jums. Ja cilvēks vēlas iestādīt koku pie daudzdzīvokļu mājas, tad ir jābūt visu īpašnieku piekrišanai. Ja zeme pie mājas pieder trešajai personai, tad ir jābūt tās atļaujai.

Ko darīt Rīgas namu pārvaldnieka klientiem?

Ja jūs dzīvojat Rīgā un jūsu māju apsaimnieko Latvijā lielākā namu pār-

RĪT?

valde Rīgas namu pārvaldnieks, atļauju koku, kuri traucē lielākajai daļai mājas dzīvokļu īpašnieku, nociršanai var iegūt vienu, divu mēnešu laikā.

Ja jūs vēlaties, lai namu pārvalde nocērt koku, kas aug pie mājas, nepieciešams savākt vairāk nekā pusi dzīvokļu īpašnieku parakstu. Iedzīvotājiem ir jānobalso ne tikai par koka nociršanu, bet arī par šī pasākuma finansēšanu, bet tas nav lēti. Apmēram 100–150 eiro nāksies samaksāt Rīgas domei kā kompensāciju, jo tas ietekmējis stādījumu daudzveidību. Darba izmaksas ir 100–150 eiro. Parasti iedzīvotāji balso par to, lai koka nociršana tiktu apmaksāta no kopējiem remontdarbiem paredzētajiem līdzekļiem. Tas nozīmē, ka mājai savā kontā kā minimums ir jābūt 200–250 eiro. Var pieņemt lēmumu, ka koka nociršana tiks apmaksāta papildus parastajam dzīvokļa rēķinam nākamajā mēnesī.

Ko darīt, ja koks traucē tikai atsevišķiem iedzīvotājiem un zari jau lien logos?

Lai apgrieztu zarus, būvvaldes atļauja nav nepieciešama. Šādos gadījumos mēs izskatām individuālus iedzīvotāju iesniegumus un izvērtējam katru situāciju atsevišķi. Jautājums var būt strīdīgs: vienam zari traucē, bet cits pierējas par ēnu un putnu dziesmām.

Vai iedzīvotājs pats var apgriezt zarus, kas viņam traucē?

Nē, tas ir aizliegts. Šādus darbus var veikt tikai pārvaldnieks vai profesionāls arborists. Jebkuram, kurš redz, ka jūs griežat zarus, ir tiesības izsaukt pašvaldības policiju, un jums uzliks sodu.

Aprīlī stājās spēkā Aizliegums Rīgā cirst kokus. Kad iedzīvotāji atkal varēs jums rakstīt iesniegumus?

Tagad tikai jūlijā. Saskaņošana var aizņemt mēnesi vai divus. Ja iedzīvotāji sāks ar to nodarboties jau tagad, tad rudeni darbi būs izdarīti.

Nobeiguma vietā

Galvenais – vienoties ar kaimiņiem par koku. Ja vairākums jūsu mājas iedzīvotāju ir pret stādījumu izciršanu zem logiem, tad atliek tikai samierināties. Šādā situācijā palīdzēs pieredzējis arborists, ko uzaicina namu pārvalde: viņš apgriezīs liekos koka zarus un izveidos vainagu. Atļauja nav nepieciešama, jo rūpes par pārāk pāraugušiem kokiem ir pārvaldnieka pienākums. **K**

KĀ NOMAINĪT LOGUS, NESANĒMOT SODU?

„Mēs dzīvojam 602. sērijas mājā Salnas ielā Rīgā. Mēs vēlamies ielikt jaunus plastikāta logus. Vecais logs sastāv no divām lielām daļām, bet mēs vēlamies ielikt trīsdalīgu logu, jo tā ir ērtāk un uzņēmumi galvenokārt piedāvā šādus projektus.

Tagad dažos mūsu mājas dzīvokļos iedzīvotāji jau uzstāda divdaļīgu logu vietā trīsdalīgu. Jūsu avīzē mēs izlasījām, ka sods par pārkāpumiem, ja nav ievēroti mājas fasādes risinājumi, var sasniegt 700 eiro.

Mūsu namu pārvaldē Rīgas namu pārvaldnieks deva šādu atbildi:

„Informējam, ka mūsu uzņēmumam nav logu pases jūsu adresē. Dzīvokļu īpašnieki bez saskaņošanas var izvēlēties sertificētu uzņēmumu, kas maina logus, tikai ar nosacījumu, ka viņi nemaina loga daļu skaitu.”

Dodiet padomu, kā mums rīkoties šajā situācijā, kādu uzņēmumu mums izmantot, lai mēs varētu ielikt trīsdalīgu logu un tas būtu likumīgi? Irina.”

Celtniecības darbu kārtību Rīgā nosaka *Būvniecības likums*, Ministru kabineta noteikumi Nr. 500 „Vispārējie celtniecības noteikumi”, Ministru kabineta noteikumi Nr. 529 „Būvniecības noteikumi ēkām”, kā arī Rīgas domes noteikumi Nr. 34 „Noteikumi par izmantošanu un attīstību Rīgā”.

Rīgas domes noteikumos Nr. 34 ir teikts: „Rekonstrējot atsevišķas ēkas vai to kopumus, aizliegts vienkāršot to fasāžu apdari, dekorus un mainīt

sākotnējos logus pret vienkāršotas uzbūves, dekora vai asimetriskiem logiem, kuru ārējais izskats neatbilst raksturam, stilam, proporcijām, fasādes dalījumam...”

Savukārt Ministru kabineta noteikumos Nr. 529 teikts: „39. Ēkas fasādes apliecinājuma karte vai paskaidrojuma raksts nav nepieciešams, ja ēkai, tajā skaitā ēkai, kas atrodas valsts aizsargājama kultūras pieminekļa aizsardzības zonā (izņemot arhitektūras un pilsēt-

būvniecības pieminekļus), plānota tikai logu nomaiņa, neveicot citus ēkas fasādes būvdarbus, un tiek nodrošināta atbilstība ēkas fasādes koptēlam (loga dalījums un proporcijas, rāmja un no ārtelpas redzamo loga elementu krāsojums un reljefs).”

No šīm normām var secināt, ka likumdošana neļauj realizēt Irinas plānus, kura vēlas nomainīt divdaļīgos logus pret trīsdalīgajiem. Logiem visā mājā jābūt vienādiem pēc dalījuma, kā

arī pēc proporcijām. Lai nepārkāptu šo likumu prasību, iedzīvotājiem jāsaņem fasādes vizuālais risinājums, kurš ir saskaņots un pieņemts projekta dokumentācijā.

Šo risinājumu iespējams mainīt, saskaņojot jauno visas ēkas vizuālo risinājumu būvvaldē. Lai saņemtu šādu atļauju, nepieciešams visu dzīvokļu īpašnieku atļauja. Visiem dzīvokļu īpašniekiem būs jānomaina logi uz trīsdalīgajiem. **K**

MAŠĪNA TRAUCĒ GULĒT!

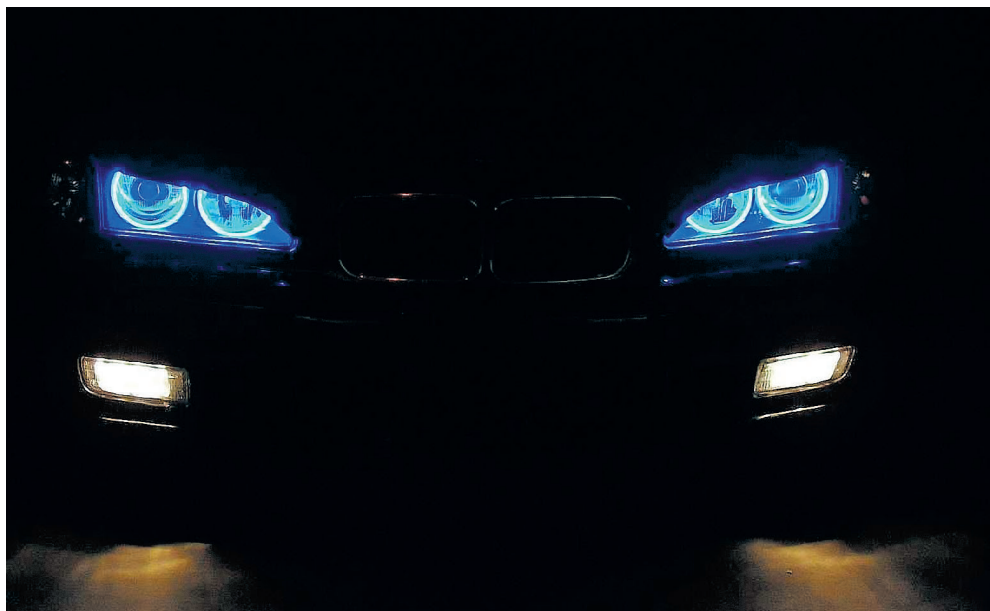

„Ko darīt, ja zem loga skan svešas mašīnas signalizācija un traucē mums gulēt?”

Atbild Rīgas pašvaldības policijas speciālisti: – Diemžēl 2014. gada 16. decembrī Satversmes tiesa pieņēma lēmumu lietā par Rīgas domes „Sabiedriskās kārtības noteikumi Rīgā” dažu punktu neatbilstību Satversmei, tāpēc transportlīdzekļu vadītājus, kuru auto zem mūsu logiem traucē cītiem gulēt, vairs nevar saukt pie administratīvās atbildības.

Kā rīkoties iedzīvotājiem?

Gadījumos, kad kādam transportlīdzeklim bez pārtraukuma skan signalizācija, iedzīvotāji var vērsties policijā (tālruna numurs **110**) un nosaukt transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuru. Gadījumā, ja mašīnas vadītāja numurs būs reģistrēts datubāzē, policija sazināsies ar viņu un lūgs izslēgt signalizāciju. **K**

CEPT ŠAŠLIKU UZ LODŽIJAS – DRĪKST VAI NEDRĪKST?

„Labdien! Paskaidrojiet, vai var cept šašliku uz daudzdzīvokļu mājas lodžijas?”

Atbild pašvaldības policijas speciālisti:

– Tieša aizlieguma cept gaļu uz balkona vai lodžijas Latvijā un Rīgā nav. Šajā rīcībā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Tiesa, saskaņā ar *Likumu par dzīvokļa īpašumu* katram dzīvokļa īpašniekam ir saudzīgi jāizturas pret kopīpašuma daļu, tajā skaitā ir jāievēro telpu lietošanas noteikumi, sanitārās un ugunsdrošības normas.

Gadījumā, ja dzīvokļa īpašnieks sistemātiski pārkāpj minētās normas, tādējādi padarot citiem dzīvokļu īpaš-

niekiem neiespējamu dzīvošanu vienā mājā, dzīvokļa īpašumu var atsavināt tiesas ceļā par labu valstij vai pašvaldībai. Šādā gadījumā dzīvoklis atkal pieņemas pašvaldībai, bet dzīvokļa iemītnieku, viņa ģimenes locekļu un citas personas no dzīvokļa izliks.

Gadījumā, ja kaimiņš sistemātiski cep gaļu uz balkona un tas jums traucē un rada zaudējumus, jūs, pamatojoties uz *Likuma par dzīvokļa īpašumu* 15. pantu, varat saukt šādu personu pie civiltiesiskās atbildības likuma noteiktajā kārtībā. **K**

VIENA POGA – DROŠĪBAI UN MIERAM

Drošība un miers, nospiežot tikai vienu pogu

Kā liecina Latvijas statistikas dati, kritieni ir otrs nozīmīgākais ārējais nāves cēlonis un veido 13% no visiem šāda veida nāves izraisītājiem cilvēkiem, kas vecāki par 65 gadiem. Līdz ar vecuma palielināšanos kritienu risks strauji pieaug. Liela daļa šo nelaimju nenotiktu, ja seniori savlaicīgi saņemtu palīdzību, tomēr Latvijā ik gadu aptuveni 30% cilvēku, kas vecāki par 65 gadiem, saviem ārstiem ziņo par kritieniem. Vissatraucošākais šajos ziņojumos ir tas, ka divām trešdaļām pacientu pastāv vislielākā varbūtība atkārtoti nokrist jau nākamo sešu mēnešu laikā.

Kas ir „Dzīvības poga”?

„Dzīvības poga” ir attālinātā medicīniskā brīdinājuma sistēma, pakalpojums, kas nodrošina pastāvīgu saikni ar jūsu tuviniekiem ārkārtas situācijās, kurās var būt nepieciešama medicīniskā palīdzība. Pakalpojums dod iespēju palīdzību saņemt laikā, nodrošina diennakts informatīvo atbalstu un palīdzību cilvēkiem, kuri vecuma, hronisku slimību vai funkcionālo traucējumu dēļ riskē nonākt bezpalīdzības stāvoklī.

Kā darbojas operatīvās reaģēšanas poga?

Noslēdzot līgumu par pakalpojumu, tiek noformēta klienta kartīte, kurā fiksētas visas ziņas par personas veselību: vai cilvēkam ir alerģija, kāda ir

viņa reakcija uz dažādiem medikamentiem, vai bijis piedzīvots insults vai infarkts, vai seniors cieš no demences, cukura diabēta vai citas apdraudošas saslimšanas. Svarīgi atzīmēt, kā tiks atrisināta piekļuve mājoklim, ja cilvēks pats nevarēs atvērt durvis. Parasti šādā situācijā gatavi ir iesaistīties tuvinieki. Gadās, ka ģimenes locekļi nevar nodrošināt pietiekami ātru ierašanos vai cilvēks ir vientuļš, bez tuviniekiem. Šādos gadījumos kompānija, kas nodrošina pakalpojumu, piedāvā atslēgām uzstādīt mini seifu, kura piekļuves kods ir zināms tikai operatīvās palīdzības dienestiem.

Pēc sadarbības līguma noslēgšanas kurjers klientam piegādā iekārtu un palīdz aktivizēt pogu. Viss ir maksimāli vienkāršots, lai ierīci varētu izmantot pēc iespējas vieglāk. „Dzīvības pogas” atmiņā ir ievadīti klienta tuvinieku

dati. Nospiežot uz pogas ārkārtas gadījumā, signāls, pēc izvēles, nonāk vai nu tieši diennakts zvanu centrā, vai pirmajai personai klienta izveidotajā uzticamo personu sarakstā. Ja tuvinieks ir aizņemts vai nedzird, signāls pārdresējas nākamajai personai pogas lietotāja sarakstā. Ja zvans nonāk zvanu centrā, speciāli apmācīts operators noskaidros, kas noticis, un organizēs nepieciešamo palīdzību.

Kādēļ nepadarīt savu tuvinieku dzīvi ērtu un drošu?

„Mūsu pakalpojuma cena ir no 40 līdz 80 eirocentiem dienā. Un tagad iztēlojieties, cik maksā jūsu mīlo un tuvo cilvēku drošība, veselība un miers. Mēs par to domājam pārāk maz, tādēļ profilaktisko pasākumu līmenis ir zems. Dau-

dzos gadījumos pie mums vērsas jau pēc atkārtotiem kritieniem un nelaimes gadījumiem,” skaidro uzņēmuma vadītāja.

Pakalpojums „Dzīvības poga” galvenokārt ir rūpes par tuvinieku un nodrošināta iespēja viņam kritiskā situācijā nekavējoties saņemt kvalificētu palīdzību.

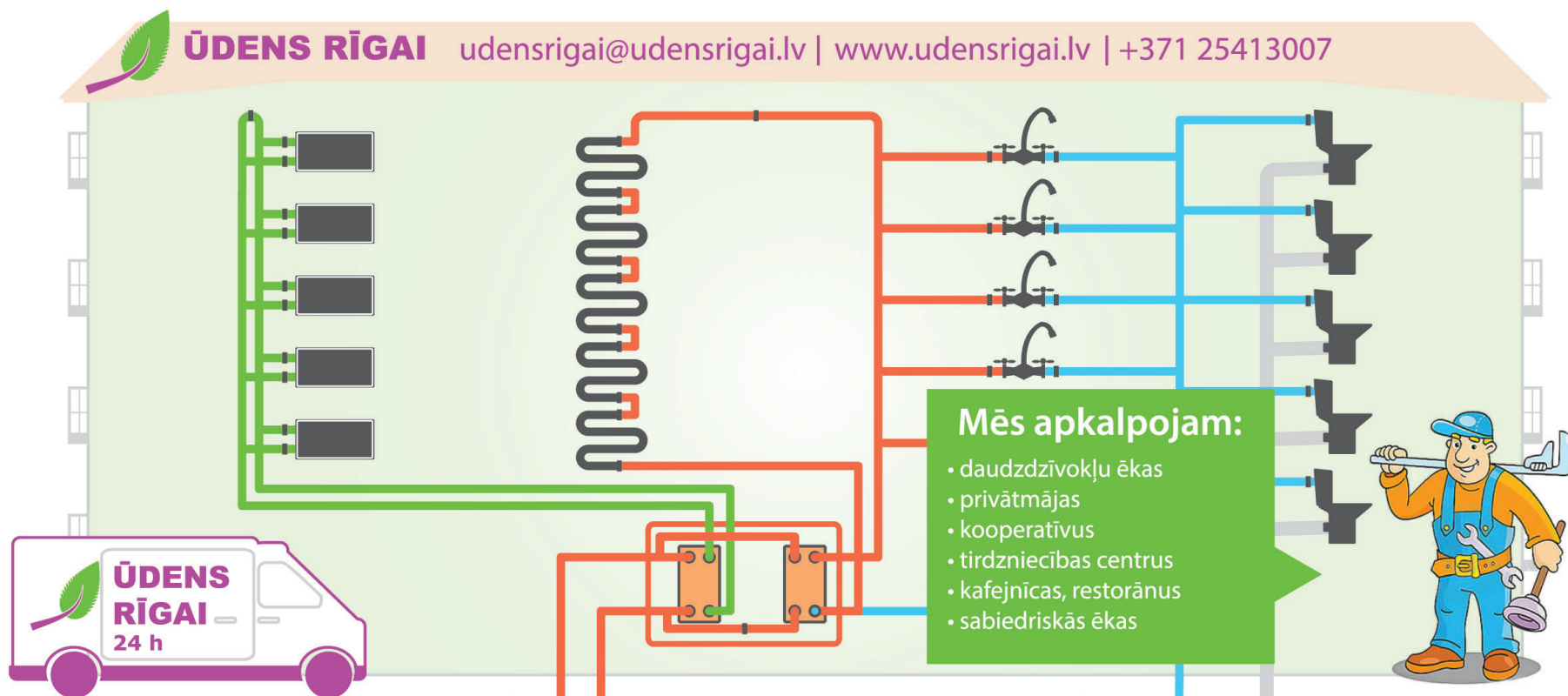
Sadarbība ar Rīgas Sociālo dienestu

Sadarbībā ar Rīgas Sociālo dienestu ir iespēja saņemt pilnīgi vai daļēji apmaksātu pakalpojumu – mājas pogu.

Pakalpojums tiks pilnībā apmaksāts, ja klients un katrs ar viņu dzīvojošais ģimenes loceklis saņem ienākumus, kas nepārsniedz 500 eiro mēnesī vienai personai. Lai saņemtu pakalpojumu, jāsaazinās ar tuvāko Sociālā dienesta teritoriālo nodaļu un jāiesniedz nepieciešamie dokumenti: rakstisks iesniegums, ģimenes ārsta izziņa par veselības stāvokli un dokumenti, kas apliecina klienta un ikviena ar viņu kopā dzīvojoša ģimenes locekļa ienākumu lielumu.

Papildu informācija par pakalpojumu: <https://dzivibaspoga.lv> vai pa tālruni 20666444. **K**

ŪDENS RĪGAI udensrigai@udensrigai.lv | www.udensrigai.lv | +371 25413007

Kanalizācijas avāriju dienests

- cauruļvadu skalošana ar hidrodinamisko iekārtu
- iekšējo un ārējo cauruļu aizsprostu likvidēšana ar augstspiediena iekārtu
- aizsprostu likvidēšana ar rokas instrumentiem
- cauruļvadu videoinspekcija

Ūdens apgāde, kanalizācija un apkure

- ūdens apgādes guļvadu nomaiņa un remonts
- maģistrālo kanalizācijas cauruļu nomaiņa un remonts
- ūdens un kanalizācijas stāvvadu nomaiņa un remonts
- apkures sistēmu cauruļvadu izbūve
- ārējās fekālās un lietus kanalizācijas tīklu montāža
- siltumtrašu izbūve
- ūdens hidrantu montāža

Ēku tehniskā apkalpošana

24h avārijas dienesta pakalpojumi

Nekustamo īpašumu inženiersistēmu apkalpošana uz līguma pamata, kurā ietilpst:

- karstā un aukstā ūdens apgādes tīklu apkalpošana
- iekšējo apkures sistēmu apkalpošana
- kanalizācijas tīklu apkalpošana
- individuālo siltummezglu apkalpošana
- elektroapgādes tīklu apkalpošana
- skaitītāju rādījumu nolasišana